

سەر خۆشا كچكه

كۆما ھۆزانیڭ ئیمیلی دیکینسون

وهرگیرانا د. شیرزاد شفیع بارزانی

كوردستان ۲۰۱۵

ما خەتەر بەرزەن، کۆ ئەگەر
ئەسەرنە ئەرگەن، ئەگەر ئەسەر
بە ئەسەر بەرزەن، ئەگەر ئەسەر

سپیریڤ

رېڤەبەرئى گشتى و
سەر نقيسەر
مؤيد طيب

ماقېن چاپكرنئى پاراستئى نه

كوردستانا عېراقئى - دهوك

تاخى مازى - جاها ئاستى
ئاڧاھىيى سپيريز

www.spirez.net
www.spirez.org

دار سپيريز للطباعة والنشر
دهوك

- ژمارا وەشانى: (٤١٣)
- ناهى پەرتووگى: سەرخوشا كچكە
- نقيسين: نيمىلى ديكينسون
- وەرگېران: د. شيرزاد شفيح بارزاني
- بەرگ و دەرھینانا ھونەرى: لوقمان رەشىدى
- سەرپەرشتكارئى چاپئى: شىروان ئەحمەد تەيب
- چاپا ئىككى: ٢٠١٥
- تىراژ: (٥٠٠) دانە
- ژمارا سپاردنئى ل (بەرئۆمبەرپەيتى گشتى كتېبخانە
- گشتىپەگان): (٦٥٣) ل سالا ٢٠١٥
- چاپخانا: خانى - دەوك

SPIREZ PRESS & PUBLISHER
DUHOK

سپیریز

General managers

Editor in Chief

Moayed Tayib

Copyrights are reserved

Address

Duhok ,

Kurdistan Region - Iraq

Mazi Quarter , Ashti Street

www.spirez.net

www.spirez.org

دار سپیریز للطباعة والنشر
دهوك

- **Issue No.:** (413)
- **Title:** The Little Tippler
- **By:** Emily Dickinson
- **Translated into Kurdish by:**
Dr. Sherzad Shafi Barzani
- **Design & Cover:** Loghman Rashidy
- **Printing Supervisor:** Sherwan Ahmad Tayib
- **First Edition 2015**
- **No. of copies:** (500)
- **Deposit No:** 653 / 2015
- **Printed by:** Khaney-Dohuk

SPIREZ PRESS & PUBLISHER

DUHOK

- ۲۴ ..... رى ئو رى چىچكەك د ھاتە خوار (۳۵۹) .....
- ۲۸ ..... رازەكا د روومەتئ ويدا (۴۳۰) .....
- ۳۰ ..... دەم ئميرەك ژ كارى كەفت (۲۵۹) .....
- ۳۴ ..... سندرۈوكەك، جەھكى زۆر بى كچكە يە (۸۹۰) .....
- ۳۶ ..... پلا مرنئ بۆ ھندەكان پلا ئينئ ئو ئيانئ يە (۹۶۶) .....
- ۳۸ ..... من رىكا خۆ بەزر كر بوو (۹۱۴) .....
- ۴۰ ..... دلؤپەك كەفتە سەر دارا سئئئ (۸۴۶) .....
- ۴۴ ..... مرؤف دئ شئتن ئاخفتنەكى كەت (۹۱۳) .....
- ۴۶ ..... كەندەكە ل بن ئاسمانئ (۵۸۰) .....
- ۵۰ ..... چوونەكا زۆر خؤش (۱۴۸۹) .....
- ۵۲ ..... پەيقەك كو بئ واز دئتە سەر پەرى (۱۲۶۸) .....
- ۵۴ ..... ھندەك د بئژن (۲۷۸) .....
- ۵۶ ..... سەد سالىت دى (۱۱۴۹) .....
- ۵۸ ..... پشئى ئئشا زۆر، ھەستەك دئ ھئتن كو يا فەرمى يە (۳۷۲) .....
- ۶۰ ..... دئ بئژى كو زۆر يا ئاسا يە (۱۶۶۸) .....
- ۶۲ ..... ئەم ھەز دكەين ل نك مريان روونينە خوار (۷۸) .....
- ۶۴ ..... ۋەكى كو من سەدەقەكا كچكە ئيابيت (۱۴) .....
- ۶۶ ..... ۋەكى كؤفانا بئ ئاگا (۹۳۵) .....
- ۶۸ ..... دوعا ھئشتا بۆ من يا ماى، ھئشتا يا ماى (۳۷۷) .....
- ۷۰ ..... ھەتا كو دمرم جوانئ يا دگەل من (۱۶۸۷) .....
- ۷۲ ..... نەشئم راۋەستم چونكى بۆ مرنئ (۴۷۹) .....

A bird came down the walk (359)	25
A charm invests a face (430)	29
A clock stopped (259)	31
A coffin is a small domain (890)	35
A death blow is a life blow to some (966)	37
A door just opened on a street (914)	39
A drop fell on the apple tree (846)	41
A man may make a remark (913)	45
A pit but heaven over it (508)	47
A route of evanescence (1489)	51
A word dropped careless on a page (1268)	53
A word is dead when it is said (278)	55
After a hundred years (1149)	57
After great pain a formal feeling comes (372)	59
Apparently with no surprise (1668)	61
As by the dead we love to sit (78)	63
As if I ask a common alms (14)	65
As imperceptibly as grief (935)	67
At least to prey is left-is left (377)	69
Beauty crowds me till I die (1687)	71
Because I could not stop for death (479)	73

- ٧٦ ..... پيش كو ته خمينا به هاري بكهى (١٤٨٤)
- ٧٨ ..... گوريهكا زپررين، ب هيلهكا رهنگين (٣٢١)
- ٨٠ ..... تهفنى سهري! تهفنى خواري (١٤٢)
- ٨٢ ..... ريشنگي ريكا رۇژا داويي (٣٩٩)
- ٨٤ ..... ئەو كهسي كو ژ مه د چيت، پارچهكي ژمه، دگهل خو دبهت (١٦٣٤)
- ٨٦ ..... دووري يا دنيا يا ديكه (١٥٩٠)
- ٨٨ ..... نافووبانگ ميشا هنگفيني يه (١٧٨٨)
- ٩٠ ..... نافداري ئوو دهنگفهدان خارنهكا بي خاسيهته (١٧٠٢)
- ٩٢ ..... بهايي، ههر گافهكا دلخوشي (١٠٩)
- ٩٤ ..... ميوهيا مهنوع تامهكا دي يا هدى (١٤٨٢)
- ٩٦ ..... ريژ ئوو نهوازش بو وي داري بيت (١٦٠٠)
- ٩٨ ..... شانازي ئوو ريژ ئەو تشتي روهني سهر ب بهلايه (١٧٠٠)
- ١٠٠ ..... دي دهستي ب رحى دا ئينيت (٤٧٧)
- ١٠٢ ..... هيشي زك لهفهرهكا رنده (١٤٩٣)
- ١٠٤ ..... هيشي تشتهكه كو پهررييت پيقه (٣١٤)
- ١٠٦ ..... بهري كچكه چهندي شاهه (١٥٧٠)
- ١٠٨ ..... د ناف خهماندا ئەز مهلهفانم (٣١٢)
- ١١٠ ..... ئەز نهشيم د گهل ته بريم (٧٠٦)
- ١١٨ ..... ئەز بو جوانيي مرم (٤٤٨)
- ١٢٠ ..... ئيرهبي يا من دچيته دهريايا كو ئەو لي دهاژوت (٣٦٨)
- ١٢٤ ..... ب من وهر بوو كو ميشكي من بي ژيك فهدييت (٨٦٧)
- ١٢٦ ..... د ميشكي خودا من تازيهكا هدى (٣٤٠)
- ١٣٠ ..... ههست ب ژينا خو من ب ههردوو دهستان كر؛ (٣٥٧)
- ١٣٢ ..... من ههمى دهما بو هزريت خو پهيقا پيدفي يا فهديتي (٤٣٦)
- ١٣٤ ..... من بو نهفرتي چ جا دم نهبوو (٧٦٣)
- ١٣٦ ..... گهگهگفا ميشهكي هات، دهما مرنى (٥٩١)
- ١٤٠ ..... د مستا خودا من گهوههرك گرت (٢٦١)
- ١٤٢ ..... من خو د گولا خو دا فهشارت (٨٠)
- ١٤٤ ..... من كهيف ب هيمايي ئيشي دهيت (٣٣٩)
- ١٤٦ ..... من دفتين ببينم كو ئەو قوناغا ببرت (٣٨٣)
- ١٥٠ ..... زور جارن من هزر دكر ئەز يا گههشتيه نارامبي (٧٣٧)
- ١٥٢ ..... دوو جا زين من يا دوراندى (٣٩)

Before you thought of spring (1484)	77
Blazing in gold and quenching in purple (321)	79
Cocoon above, cocoon below (142)	81
Departed to the judgment (399)	83
Each that we lost takes part of us (1634)	85
Elysium is as far as to (1590)	87
Fame is a bee (1788)	89
Fame is a fickle food (1702)	91
For each ecstatic instant (109)	93
Forbidden fruit a flavor has (1482)	95
Forever honored be the tree (1600)	97
Glory is that bright tragic thing (1700)	99
He fumbles at your soul (477)	101
Hope is a subtle glutton (1493)	103
“Hope” is the thing with feathers (314)	105
How happy is the little stone (1570)	107
I can wade grief (312)	109
I cannot live with you (706)	111
I died for beauty but was scarce (448)	119
I envy seas whereon he rides (368)	121
I felt a cleaving in my mind (867)	125
I felt a funeral in my brain (340)	127
I felt my Life with both my hands (357)	131
I found the words to every thought (436)	133
I had no time to hate (763)	135
I hear a fly buzz when I died (591)	137
I held a jewel in my finger (261)	141
I hide myself within my flower (80)	143
I like a look of agony (339)	145
I like to see it lap the miles (383)	147
I many time had though peace had come (737)	151
I never lost as much but twice (39)	153

- ۱۵۴ قەد ئەز نەچچومە شۇقەكى (۸۰۰) .....
- ۱۵۶ مەن حوكمى خو ھزار جاران بى قەخويندى (۴۳۲) .....
- ۱۶۰ مەن چ رىك نەبوون، ئاسمان دا بىزى بى پىكفە دورى (۶۳۳) .....
- ۱۶۲ زوو ب رى كەفتم سەبى خو مەن بر (۶۵۶) .....
- ۱۶۶ مەن مەبەك قەخوار كو ھەتا نۆكە (۲۰۷) .....
- ۱۷۰ مەن ھىزا خو د پەنجەيان داگرت (۶۶۰) .....
- ۱۷۲ ئەز چووم بەھشتى (۵۷۷) .....
- ۱۷۴ ئەگەر ئەز بشىم وەنەكەم، بشكىت دلى كەسەكى (۹۸۲) .....
- ۱۷۶ ئەگەر پىشتى مەن (۲۱۰) .....
- ۱۷۸ ئەگەر پەيمان با پايىزى ھاتباى (۳۵۶) .....
- ۱۸۲ دى بو تە بىزىم رۇژھەلاتن يا چاوايە (۲۰۴) .....
- ۱۸۴ كەسەك نىمە ئەز (۲۶۰) .....
- ۱۸۶ تو دگەل بەفرى دەبى (۱۷۱۴) .....
- ۱۸۸ ب نافتى مېشى (۲۳) .....
- ۱۹۰ رەنگە بتنى تر بىمىن (۵۳۵) .....
- ۱۹۲ ژ بىزىنگا سوربى ھاتە خوارى (۲۹۱) .....
- ۱۹۶ مەن نەبوو، چونكى يا راوەستايى بووم (۳۵۵) .....
- ۲۰۰ بو مروشى زور درەنگ بوو (۶۸۹) .....
- ۲۰۲ چىكرنا زىنى زور يا ئاسانە (۷۴۷) .....
- ۲۰۴ ھەكى نوورى (۳۰۲) .....
- ۲۰۶ مەن بى دىتى چاقەكى كو رحى دەتە (۶۴۸) .....
- ۲۰۸ د وى گاغا ئەز بەزىر بووم، ئەز رزگار بووم (۱۳۲) .....
- ۲۱۲ دارشىنكى بىررە ئەو دى كەتيرا پىرۇز دەتە تە (۳۰۹) .....
- ۲۱۴ ھەنەكە ئەز وى خەونا خو ش ب جوخىنا سپىدى تىك بەم (۱۳۶۱) .....
- ۲۱۶ ستىرەكا زەر سەك ھاتە پىش (۱۶۹۸) .....
- ۲۱۸ دەنگا وى دەنگا بارانى ھەتا گاغا كو ئەو چەميا (۱۲۴۵) .....
- ۲۲۰ ئەقىن دى شىتن ھەمى شۆلان بەكەت، ژبلى ساخكرنا مېيان (۱۷۵۸) .....
- ۲۲۲ ئەگەر ئەز شىبابام (۷۰۹) .....
- ۲۲۴ سپىدە دەيندارا ھەميانە (۱۶۲۱) .....
- ۲۲۶ سپىدە جەبى خونافى يە (۲۲۳) .....
- ۲۲۸ سپىدا كو تنى جارەكى دەبىت (۱۶۴۵) .....
- ۲۳۰ دىناتىكە زور، زور يا پىرۇزە (۶۲۰) .....

I never saw a moor (800)	155
I read my sentence steadily(432)	157
I saw no way the- heaven were stitched (633)	161
I started early- took my dog (656)	163
I taste a liquor never brewed (207)	167
I took my power in my hand (660)	171
I went to heaven (577)	173
If I can stop one heart from breaking (982)	175
If I shouldn't be alive (210)	177
If you were coming in the fall (356)	179
I'll tell you how the sun rose (204)	183
I am nobody who are you (260)	185
In snow thou comest (1714)	187
In the name of the bee (23)	189
It might be lonelier (535)	191
It sifts from leaden sieves (291)	193
It was not death ,for I stood up (355)	197
It was too late for man (689)	201
It's easy to invent a life (747)	203
It's like the light (302)	205
I've seen a dying eye (648)	207
Just lost, when I was saved (132)	209
Kill your balm - and it's odors bless you (309)	213
Let me not mar that perfect dream (1361)	215
Lightly step a yellow star (1698)	217
Like rain it sounded till it curved (1245)	219
Love can do all but raise the dead (1758)	221
Me from myself to banish (709)	223
Morning is due to all (1621)	225
Morning is the place for dew (223)	227
Morning that comes but once (1645)	229
Much madness is divinest sense (620)	231

۲۳۲	..... پيڊقى يە دەرد ھەببیت (۵۳۸)
۲۳۴	..... شكهلكى من يى تەنگ ديبتن (۱۱۰۷)
۲۳۶	..... دەفتەرا ژيى من پيش تەقافبوونى (۱۷۷۳)
۲۳۸	..... ژيانا من تەنگەكا تژی (۷۶۴)
۲۴۲	..... ل ھەر جھى، خانىي بکەتن مروڤى چاك (۱۵۷۶)
۲۴۴	..... چ ئيش نينه من ب ئيشينيت (۶۴۹)
۲۴۸	..... کەس نەناسيتن ئەفى سۆرگولى (۱۱)
۲۵۰	..... دل ب گوپالى ئان ب بەرەكى ناھيئە شکاندن (۱۳۴۹)
۲۵۲	..... ژ ھەمى رحيت ئافراندى (۲۷۹)
۲۵۴	..... ژ مەفرەغ ئوو ژ پەلا سۆر (۳۱۹)
۲۵۸	..... مە ژ خودى تشتەك دقيت، ئەو ژى کو ژ مە ببۆريت (۱۶۷۵)
۲۶۰	..... ئەى دەما مەزن ئوو پەر ھيژا (۱۱۸۶)
۲۶۲	..... دگەل فى تۆفانى، کەسکەسۆر ھەلات (۲۱۶)
۲۶۴	..... سەفەرا مە زۆر چوو بوو پيش (۴۵۳)
۲۶۶	..... ئيش رھەکا بى ئاگايە (۷۶۰)
۲۶۸	..... بابى بلند (۱۵۱)
۲۷۰	..... چاپکرنا بەرھەمەكى (۷۸۸)
۲۷۴	..... زۆر ب فالانى ئوو ب ئارامى (۱۶۳۲)
۲۷۶	..... پەشيمانى بېرەوهریەکا ب ئاگايە (۷۸۱)
۲۷۸	..... شۆرەش وەكى كافلانى يە (۱۰۴۴)
۲۸۰	..... ھيمن د ھۆدەبييت مەرمەرى بييت خۇدا (۱۲۴)
۲۸۴	..... ژن ب قەسا ميړى ھەستا (۸۵۷)
۲۸۶	..... ئەو ل بن دارەكى نقتس. (۱۵)
۲۸۸	..... ھندەك ئاھەنگا شەنبىي ل ديړى دکەن (۲۳۶)
۲۹۰	..... قەسە نيشانا دلۆقانىي يە (۱۶۹۴)
۲۹۲	..... سەرکەفتن زۆرا شرينە (۱۱۲)
۲۹۴	..... ھەمى تشتان دگەل خۆ بېە (۱۳۹۰)
۲۹۶	..... راستيى ببيژە بەلى ب ھيما (۱۲۶۳)
۲۹۸	..... بتنى تشتى ژ فينى دزانين (۱۷۴۷)
۳۰۰	..... ئنجيل کتيبەکا کەقنە (۱۵۷۷)
۳۰۲	..... ميښک ژ ئاسمانى بەرفرەھترە (۵۹۸)
۳۰۴	..... ھاتووچۆيا د مالى دا (۱۱۰۸)

Must be a woe (538)	233
My cocoon tightens- colors tease (1107)	235
My life closed twice before its close (1773)	237
My life had stood a loaded gun (764)	239
No matter where the saint abide (1576)	243
No rack can torture me (649)	245
Nobody knows this little rose (11)	249
Not with a club the heart is broken (1349)	251
Of all the souls that stand create (279)	253
Of bronze and blaze (319)	255
Of God we ask one favor (1675)	259
Oh sumptuous moment (1186)	261
On this long storm the rainbow rose (216)	263
Our journey had advanced (453)	265
Pain has the element of blank (760)	267
Papa above (151)	269
Publication is the auction (788)	271
Quite empty, quit at rest (1632)	275
Remorse is memory awake (781)	277
Revolution is the pod (1044)	279
Safe in the alabaster chambers (124)	281
She rose to his requirement-drop (857)	285
She slept beneath a tree (15)	287
Some keep the Sabbath going to church (236)	289
Speech is one symptom of affection (1694)	291
Success is counted sweetest (112)	293
Take all away (1390)	295
Tell all the truth but tell it slant (1263)	297
That love is all there is (1747)	299
The Bible is an antique volume (1577)	301
The brain is wider than the sky (598)	303
The bustle in a house (1108)	305

- ۳۰۶ ..... بابەلیسكا ناف ئاسمانی (۱۵۵۹)
 ۳۰۸ ..... زراف تایی كەوكەوكی (۱۵۶۵)
 ۳۱۰ ..... شەیتانی گەر وەفا ھەبا (۱۵۱۰)
 ۳۱۲ ..... جیباوازی یا مابەینا ترس ئوو بی ھیشیاتی (۵۷۶)
 ۳۱۴ ..... چ جار داھاتوویی نەگۆت (۶۳۸)
 ۳۱۶ ..... دل ئیکەم جار خۆشیی دخوازیت (۵۸۸)
 ۳۱۸ ..... دەرەخونکییت دلئ د تەنگن (۹۶۰)
 ۳۲۰ ..... بەژنا خۆ ھیمالیایی چەماند، (۴۶۰)
 ۳۲۲ ..... تەنیایی یا کو کەس نەویریت ئەوی گەز کەت (۸۷۷)
 ۳۲۶ ..... ھەیفان دووماھی بییت ھەین، ئوو سالان گری (۴۱۶)
 ۳۲۸ ..... ھەببەتا دەری (۴۵۰)
 ۳۳۲ ..... ویئی رۆژی ھەبوو رۆژی (۱۵۸۰)
 ۳۳۴ ..... ب ھاریکارییا داربەستان (۷۲۹)
 ۳۳۶ ..... رازا خۆ نەشیت ئاسمان ھەلگریت (۲۱۳)
 ۳۴۰ ..... رح جقاتا خۆ ژئی دگریت (۴۰۹)
 ۳۴۲ ..... داپیرۆشك وەك، ھونەرمنەدەكی (۱۳۷۳)
 ۳۴۴ ..... رح یا ھەرمانی یە، بەس ب چ حالەكی؟ (۱۶۲۷)
 ۳۴۸ ..... كاغەزەكی ئەز ب فی ئاواى قەدخوینم (۷۰۰)
 ۳۵۲ ..... رۆژەك ھەلات د درپۆی یا ھافیینی دا (۳۲۵)
 ۳۵۶ ..... ئییشەكا ھەى وە یا تەمام (۵۱۵)
 ۳۵۸ ..... خەلوەتەك ئا د قالاھى یا ئاسمانی دا (۱۶۹۶)
 ۳۶۰ ..... پەیفەك یا ھەى (۴۲)
 ۳۶۲ ..... چ گەمى نینە مینا پەرتووكی (۱۲۸۶)
 ۳۶۴ ..... تیشكەكا رۆناھیی یا ھەى (۳۲۰)
 ۳۶۸ ..... ئەفە ئەو رۆژن كو بالئندە دەھینەفە (۱۲۲)
 ۳۷۲ ..... ھزرا ھشیاریی كو دناسیتن (۸۱۷)
 ۳۷۶ ..... ئەف نامەیا من بۆ دنیاىی یە (۵۱۹)
 ۳۷۸ ..... ھۆزانقان قە بوو ئەو كەسى كۆ (۴۴۶)
 ۳۸۰ ..... ئەف جیھانە ئەنجام نییە (۳۷۳)
 ۳۸۲ ..... د ریکا راست ئا ئییش ئوو نازاری (۱۸۷)
 ۳۸۴ ..... ھایژی بوننا دەنگا قومریی (۴۰۲)
 ۳۸۸ ..... ژدەستدانا تە بۆ من خۆشترە (۱۷۷۷)

The butterfly upon the sky (1559)	307
The dandelion's pallid tube (1565)	309
The devil had he fidelity (1510)	311
The difference between despair (576)	313
The future never spoke (638)	315
The heart asks pleasure first (588)	317
The heart has narrow banks (960)	319
The Himmaleh was known to stoop (460)	321
The loneliness one dare not sound (877)	323
The months have end-the year a knot (416)	327
The outer from the inner (450)	329
The patter of the sun (1580)	333
The props assist the house (729)	335
The skies can't keep their secret (213)	337
The soul select her own society (409)	341
The spider as an artist (1373)	343
The spirit lasts but in what mode (1627)	345
The way I read a letter's this (700)	349
There came a day at summer's full (325)	353
There is a pain so utter (515)	357
There is a solitude of space (1696)	359
There is a word (42)	361
There is no frigate like a book (1286)	363
There's a certain slant of light (320)	365
These are the days when birds come back (122)	369
This consciousness that is aware (817)	373
This is my letter to the world (519)	377
This was a poet (446)	379
This world is not conclusion (373)	381
Through the straight pass of suffering (187)	383
To hear an oriole sing (402)	385
To lose thee sweeter than to gain (1777)	389

- ۳۹۰ ..... د گوھى مندا، پچ پچا بەنگان (۹۱۲) .....
 ۳۹۲ ..... خو خرقەكرن مينا برووسىيە هەتا دووماھىيە (۱۳۵۳) .....
 ۳۹۴ ..... ئەفرۆ ئان نىفرۆ (۱۷۰۶) .....
 ۳۹۶ ..... راستى، ھندى خودى يا كەقنە (۷۹۵) .....
 ۳۹۸ ..... دوورى دريژ ببوو (۶۹۱) .....
 ۴۰۲ ..... د ھۆدەيا مرنى دا (۱۷۴۰) .....
 ۴۰۴ ..... ييٺ خوشتقى نەشىن بمرن (۹۵۱) .....
 ۴۰۶ ..... بوركان ييٺ ھەى ل «سىسىلى» (۱۶۹۱) .....
 ۴۰۸ ..... دگەل تارياتيبي ئەم دى ب رى كەقن (۴۲۸) .....
 ۴۱۲ ..... مە نەزانى كو برپارە دابژيين (۱۴۸۱) .....
 ۴۱۴ ..... ئەم قىنى ھەمىي ب تەقافى فير بووين (۵۳۱) .....
 ۴۱۶ ..... ئەم قەد نزانين كو ئەم ريڤينگين، گاڤا كو دچين (۱۵۴۶) .....
 ۴۱۸ ..... دوھى دىرۆكە (۱۲۹۰) .....

To my quick ear the leaves conferred (912)	391
To pile like thunder to it's close (1353)	393
Today or this noon (1706)	395
Truth is as old as God (795)	397
'T was a long parting - but the time (691)	399
'T was comfort in her dying room (1740)	403
Unable are the loved to die (951)	405
Volcanoes be in Sicily (1691)	407
We grow accustomed to the dark (428)	409
We knew not that we were to live (1481)	413
We learned the whole of love (531)	415
We never know we go when we are going (1546)	417
Yesterday is history (1290)	419

دهمى ئاخفتن تېتە سەر زمانى، ئەز دېيىژمە مامۇستايىن كولىژا زمانى پېدقى يە ئەم ھەمى تېيىكۆشپىن ئەو زانئىيارىيىت ئەم ل سەر زمانى فېر دىبىن ب ئاوايەكى باش بېيخىنە د خزمەتا زمانى كوردى دا .

ئەم دزانىين مەترسى ل سەر زمانى كوردى ھەنە، ئەگەر ئەم بەرگىيى ل زمانى زىكماكىي خۇ ئەكەين كەسەكى دى بۇ مە فى كارەى ناكەت . د سالىن بورى دا من ديوانا «ستران و بەفر و ناگر» يا ھۇزانفان «موئيد تەيب» ى و شاھكارا «مەم و زىن» يا «ئەحمەدى خانى» وەك ھۇزان بۇ سەر زمانى فارسى وەرگىران، ئەگەر لئى وەرگىرانى ئەو بوو كو بېيژمە گەلېن دى، گەلى مەژى خودان ئەدەبىياتەكا گەلەك دەولەمەندە د ھەر دوو بواريىن شيعرا كلاسك و شيعرا نوى دا.

«دا خەلك نەبېيژىتن كو ئەكراد

بى مەعريفەتن بى ئەسل و بونىاد

ئەنواعى مللەت خودان كتېپن

كرمانچ تەنى دىيى حسيپن»

قېجاريىش من دەست و باسكىن خۇ ھەلكرن، من دقېت ئەزموونا خۇ د بواري شيعرو ئەدەبا ئنگليزى بېخمە د خزمەتا زمانى كوردى دا، ھەر ل ساللا ۲۰۰۱ ھەتا نھو ۲۰۱۴ وائىن ئەدەبىياتا ئنگليزى ب تايبەت شعرا ئنگليزى ل زانكۇيا سەلاھىدىن دېيىژمەشە، ل بەر قى چەندى من ب فەر زانى كو قى ئەزموونى

فه گوھیزم بۆ سەر زمانی شرینی کوردی من ھۆزانی «ئیمیلی دیکسنونی» بو
 سەر زمانی کوردی وەرگیان کو ئیک ل ناقدترین ھۆزانی ئەمریکایە.
 ئەز باوەرم کو ئایندهیا زمانی کوردی یا گەشە، لی پیدقی یە ئەم ھەمی ھەول
 بەدین ئەوا د شیان دابت ئەنجام بەدین. ل دوماھیا فی بەراھی دا ب فەر
 دزانم سوپاسیا وان ھەفالا بکەم کو ھاری کاریا من کری دا ئەف بەرھەمە ژ
 دایک ببیت، دەسپیکۆ سوپاسیا «فریاد بارزانی» دکەم کو پیدا جونەفە ب قان
 شعرا دا کر، ھەرھەسا سوپاسیا ھیژا «دەلەزگین» ی دکەم کوو چەندین سالە
 خزمەتا زمانی کوردی دکەت، دکەل من بی ھاریکار بوی ھەر برییا ویژی ئەف
 بەرھەمە ھاتە تایپ کرن . سوپاسیا ھەلبەستقانی ناقداری کورد و ریڤەبەری
 وەشانخانا سپیریژ ریزدار مۆئەید تەیب دکەم کو چاپ کرنا فی پەرتوکی گرتە
 ستۆیی خو. سوپاسیا خاتو «زەینەب سندی» دکەم کو ویژی پیدا چونەفە
 بوان شیعرا دا کر، ھەرھەسا سوپاسیا «گوھدار ئیسماعیل» دکەم و تیبنین وی
 د جھی خو دا بون سوپاسیا «سامان فاخر» ی دکەم کو ئەوژی ھاری کاریا
 مە کر بو د تایبکرنی و «لوقمان رەشیدی» ی دکەم بو دیزاین فی پەرتوکی .
 د.شیرزاد بارزانی

۲ نیسان ۲۰۱۴

پیرمام

ئېمىلى دىكنسون (Emily Dickinson)

ئېك ل ناقدارترین ھۆزائغانىت ئەمىرىكا تېتە نياسىن. ل رۆژا ۱۰ تشرىنا دووی ل ساللا ۱۸۳۰ ل باژىرى ئەمهرسىت (Amherst) د ئىباله تا ماساچوسىت (Massachusetts) ل ئەمىرىكا لدايك بوويه، ل ساللا ۱۸۸۶ د وى باژىرىدا و د وى خانى دا كو تېدا ژ دايك ببوو يا چوويه بهر دلوقانیا خودى.

بابى ئېمىلى ئىدوارد دىكنسون Edward Dickinson، سەردەمەكى بريكار داداگايى بوو، سەردەمەكى پارلەمانتار بوو (Congressman)، ھەروەسا ئەمانتدار و خزىنە دارى كۆلىژا ئەمهرسىت بوو. ئىدوارد دىكنسون ژىنا خو ب ھەستەكا ب ھىژا بەرپرسىارتىيى ب رېئە دەر و چ جاران رى نە د دا كو ھەستىت كەسايەتيا وى بېنە ئاستەنگ د رىكا ب رېئە برنا باژىرى دا. وى مالا خو ھەكى فەرمانزەوايەكى ئىكرى ب رېئە دەر، زاروكىت خو ب دابونرىتېت مەسحىيەتەكا ب ھىژ پەرورەدە دكرن.

دايكا ئېمىلى، ئېمىلى نوركراس (Emily Norcross) د ساللا ۱۸۲۸ شوى ب بابى ئېمىلى كر، دايكا ئېمىلى زۆر كېم ل مال دەر د كەفت ئەگەر دەرچونەك ھەبا بو سەردانىت كورت يىت خزما بوو، ئېمىلى د گەل دايكا خو ھندەك گرفت ھەبوون كو ل نامەپت وى بو ھىنكىنسونى ديار دكەفیت كو د بېژىتى:

«دایكا من چ بو ھزر و بىرا دانانىت».

يان كو د نقيسيت : «دى شىي بېژيه من مال چييه؟ من چ جاران دايك نه بوويه.. من وه دهزاني كو دايك نه و كهسه كو گاڤا كيشه و ناستهنگ هه بن مروڤ ب لهز بچيته دهڤ بو چارهسهر كرنى».

ههر چهند دايكا وي وهكى ئيميلي يا هونهرمه نند و بههرمه نند نه بوو، بهلى كاريگه ريا وي ل سهر ژيانا ئيميلي يا ديار و بهرچاف بوو، نهگه ر دايكا وي نه با، ههري نه و دا شيت ۱۷۸۹ هوزانا نقيسيت؟ نهگه ر وي د مال دا ژورهك بو كاري و دهمه كي باش بو نقيسيني نه با؟ نه دكاري وي بهره ممي مه زن ب ئافه رينيت.

ئيميلي چ جاران شوى نه كر، خوشكهك و برايهك هه بوون، برايي وي ئوستن (Austin) ل وي مهزنتر بوو. نه و ل هه ممي نه هلي مالى چيتر د ئيميلي د گه هشت، دهما كو وي ل زانكويا هارقارد (Harvard) د خويند و ههروه سا گاڤا كو بو خو د گوته خيزانا خويا داها تي سو گيلبرت (Sue Gilbert) ئي كجار ل ئيك ودوو نيزيك ببوون.

ل دهسپيكا سالا ۱۸۵۰ سو گيلبرت كو نها خيزانا ئوستنى بوو، ئيك ل نيزيكترين هه قاليت ئيميلي بوو. د سالا ۱۸۷۰ كو هه ستا گوشه گيريا ئيميلي و هه ره و سا گيروگرفتيت ژينا خيزانداريا سوبى (Sue) زورتربوون دابرانهك كه فته نافه را وان، سه ره راى في چهنديش سو (Sue) ئيك ل نيزيكترين هه قاليت ژينا وي يا كه سى و ئوميديت شيعرا ئيميلي بوو د ناف ههڤ ده ورپت وي دا.

ئيميلي د ژيانا خو دا پتر ل ۱۷۰۰ هوزانا نقيساندن كو ل بهر سروشتي وي يي گوشه گير و ل بهر هندى كو هوزانيپت وي د چار چوقا دابونريه تپت زه مانى وي دا نه بوون، ژماره كا كيم ل هوزانيپت وي د سه رده ممي وي دا هاتنه چاپ كرن. ل سالا ۱۸۹۰ دا بو ئيكه مين جار كومهك ژ هوزانيپت وي به ده ستكاريه كا زور هاتنه چاپ كرن.

ريكوپيكترين نوسخه يا هه ممي بهره مميپت وي بي ده ستكاري نه هاتنه چاپ كرن، هه تا هه فتى (۷۰) سال بسه ر مرنا وي دا بورين.

د سالا ۱۹۵۵ دا توماس ه. جانسون (Thomas H. Johnson) بهره مميپت وي ل ژير نافي هوزانيپت ئيميلي ديكنسون چاپ كرن.

هۆزانییت دیکنسونی ب رستین کورت و بکاربرنه کا تایهت و هیلیین ناسویی خالبه ندی (Dash) و (Punctuation) و ههروهسا گوه نه دانا سهروایا (قافیا) یا هاتیه ناسین، رمانییت (Theme) سهه کی کو د پرانیا هۆزانییت وی دا دهر دکه فن ئەخلاق، سروشت، مرن، دین، فین و شولییت هزر و بیرا مروقی نه. بیین نیوتون (Ben Newton) کو قوتابیی بابی وی بوو د بواری یاسایی دا، یه که مین هه قال و مامۆستایی ئیمیلی بوو، بیینی نوسخه کا هۆزانییت ئیمرسونی پيشکەشی ئیمیلی کر.

توماس هیکنیسون (Thomas Higginsom) سهه نقیسه ری گۆقارا هه یقانه یا ئەتانتییک (Atlantic Monthly) مامۆستایه کی دیی ئیمیلی بوو، کو ئیمیلی هه تا دوها یا ژبی خو نامه بو فریدکر و ب تنی جارەکی ئیک و دوو دیت ئەویش ل مالا ئیمیلی بوو.

هیکنیسونی جوانیا هۆزانییت ئیمیلی دزانی، لی ل بهر هندی کو له سهه قالبی کلاسیکی هوزانی راهاتبو و نویخوازیا ئیمیلی د بواری کیش و پاشبه ندا (سه روا)، ئیهام و وینیت شیعی قه بول نه بوون و ئەف چه نده ل سهه بی ئەزموونیا ئیمیلی هژمار دکر.

وی شیرهت دانه ئیمیلی کو بو چاپ کرنا به رهه مییت خو له زی نه کهت، و پیدایا چوونه قی ب وان دا بکهت و هۆزانییت خو نهرم و نزمین و رهوان تر بکهت. ئەف شیره ته زۆر یا ب دلی ئیمیلی بوو، ل بهر هندی ب خو نه دفا هۆزانییت خو چاپ بکهت، ئیمیلی چاپ کرن ب داشکاندنا هزر و بیرا مروقی د زانی. ئیمیلی هۆزانییت خو بو هیکنیسونی د هنارتن، نه ژ بهر هندی کو بو چاپ بکهن، به لکو ژ بهر هندی کو دفا رخنیت وی ل سهه هۆزانییت خو بزانییت.

مامۆستایه کی دیتری ئیمیلی چارلز ویدزورس (Charles Wadsworth) بوو کو ئیمیلی دژیی ده وره به ری ۳۰ سالیی دا هه ز ژی دکر، ئیمیلی د سالای ۱۹۰۰ گاڤا وی وتاره کا ئیینی د دا چاف پی کهفت و دوو جاراش ئەو ل ئەمه رسیت دیت و هه تا کو چویه بهر دلۆقانی خودی وی و ئیمیلی نامه بو ئیک و دوو د هنارتن. «چارلز ویدزورس» بی خیزندار و مروقه کی ئیینی بو و ل سالای ۱۸۶۱ ئەمه رسیت هیلا و بو شولی چو کالیفورنیا و سه رنه کهفتن د ژیا نا

ټه ټينيا ځودا، بويه ټه گهری بې ټومیدی و پهریشانیا ټیمیلی و ټه ټ سهردهمه کو د که ټیته نابیهنا سالیت ۱۸۶۲ و ۱۸۶۵ ټافراندنا هونه ریا ټیمیلی د که هیته کومه کی بلند و ل پاش ټی بویه ری ټیمیلی به رده وام جلکین سپی دی که ته به رخوو و ل خانی دهرناکه ټیت.

ټیمیلی ب خو دی گوشه گیری هلدبزی ټیت. هیکنسون د نفیسیت : گوشه گیری کا سروستی کو ب سال ل دهر کی مالی دهرناکه ټیت ټو بو چه ندین سال پهیاسیت وی ل چارچوشا زه ټییت بابی وی نه دچونه دهری، بو وی ببویه عادهت کو خو و هزریت خول هه می که سان بژلی چه ند هه ټالیت زور نریک فه شیریت، ل بهر ټی چه ندی زور یا ب زه حمت بوو کو بیته رازی کرن دا د ژيانا خودا زیده تر ژ سی یان چار هوزانا چاپ بکهت. ټه ټ گوشه گیری ب دلخواز ل بهر چ ټه گهریت نانویدی د ژيانی دا نه بوون، ټه وی ټامونا ژینی د جفاکی دا هه بو بهس بو وی ژینه کا خالی بوو.

ټه وه کی کچه کا خورت زور یا ب زه حمت و پر بزاف بو، رحه کا بلند هه بو و زور یا سو حبهت چی بوو، چه ندین ټاموونیت ټه ټینی هه بوون، بهس چ ل وان د جدی نه بوون، ب تنی ټشتی کو ټه بو لای خورادکیشا هوزانا وی بوو، دهر دی وی نه بوونا هه ټالیت هزری د بواری هوزانی و هزرو بیرا دبوون، کیماسیا بکار ټینانا ته لمیحی یان ټیلینیشانی (Allusion) دنامیت وی دا جهی هه سورمانی نه، رهنگه وه سا بهیته گومان کرن کو ټه و یا د بوشایی دا ژیا، زور یا ټاسته مه کو د نامه ټیت خودا ټیشاره ته ک کر بیته سهه بویه ری ټه ده بی کو د سهرده می وی دا د ټارادا بوون، ټیمرسون د لوتکا شولا خو یا ټه ده بی دا بوو، و بټی ۶۰ میلا ل وی بی دوور بوو و ټیمیلی ۱۷ سال بوو گاڤا هوزانیت ټیمرسونی د که ټتنه به رده ستی خوینده ټانان. د وی ده می دا بزاف بلندخواری (Transcendentalism) ل لوتکه دا بوو، ټیمیلی د ژیی بیست سالی دا بوو کو هوسورنی (Hawthorne) پیتا سور (Scarlet Letter) به لاف کری و خانیی حهفت سفانده (The House of Seven Gables) سال پاشتر. د سال ۱۸۵۱ «موبی دیک» (Moby Dick) شاهکارا هیرمن میلبلی (Herman Melville) هاته چاپ کرن، ټیدگار ټالین پو (Edgar Allan Poe) ل سال ۱۸۴۹ چو

بەر دلۆقانىا خوديى و د ساللا ۱۸۵۰ دا ئيكة مين قهفتا ھوزانييت وي ھاتنه چاپ كرن. دهما كو ٺو بيسست و چار سالي بوو والدينا (Walden) ھيئري دييفد سووروي (Hery David Thoreau) گه هشته بازاري و ل ژيبي بيسست و پينچ سالي دا (به نكيگت گيايي) (Leaves of Grass) يا والٺ و يتمه ني (Walt Whitman) گه هشته دهستي خوينده قانان، ب كورتى و كرمانجى ٺو د بهارا ٺه ده بياتا ٺه مريكي دا ژيا. ئيميلي ٺه ف هه مي د زاني به س ئاسته نكا وي ٺو بوو كو كه س ل وان د چارچوفا هزرو بيرا وي دا نه بوون كو ٺو بشيٺ ل سهر قان باهه تان د گه ل باخقيت.

رؤژا ۱۵ ٺه يارا ساللا ۱۸۸۶، پشتى شه ركرنى د گه ل نه خوشيا گوچيلكا كو نها ب نافي نيغريتيس (Nephritis) دهٺه نياسين. ئيميلي ديكنسون ههر د وي خانى دا كو تيڊا هاتبوو سهر دونيايي چو بهر دلوقانيا خوديى، ٺو هاته قه شارتن ب جلکه كى سبي، سندرويكا وي ل سهر ملان دناف ميرگيٺ كوليلكا دا بر، بهرى كو بو گورستانا باژيري ٺه مهرسيٺ ببهن، پشتى مرنا وي خوشكا وي لافينييا (Lavinia) كو د گوتى فينيي (Vinnie) ٺو ھوزانيٺ كو ئيميلي نقيساندى د هودا وي دا قه ديتن و بو ئيكة مين جار ل سالا ۱۸۹۰ هاتنه چاپ كرن. ههر ل وي سهرده مي هه تا نهو ھوزانيٺ وي جهي سهرنجا خه لكى نه.

ههروهكى من پيشتر ٺامازه پي كرى ھوزانيٺ ئيميلي ب زور شكلا يت هاتيه چاپ كرن. ٺه ف قهفتا ھوزانا له سهر پهرتوكا ھوزانيٺ ئيميلي ديكنسون (The Poems Of Emily Dickinson) كو ر. و. فرانكلين (R. W. Franklin) د گه ل ده قى ره سه نى ھوزانيٺ ھوزانقانى يت بهرورد كرى و پيداچوونه قه كا ھور يا ل سهر كرى يا هاتيه وهرگيران كو ئيك ل باوهر پي كرتين سهرچاويٺ بهر دهستى ليكولينه رايه.

ناقى قى پهرتوكى ل بهندا دوماهيا ھوزانا ژماره (۲۰۷) يا هاتيه وهرگرتن كو ھوزانقان د بيژيت:

«دا كو فريشته كولاقيٺ به فرين بزفرين»

ئوو قديس ببهزنه بهر په نجه رى،
دا ئه و سه رخوشا كچكه ببينن
كو پالى دايه ف (بلندى يا) روژى.»

هوزانقانى خالبه نديه كا زورا تايبه ت د هوزانييت خو دا يا ب كار ئيناي كو
د دهقى ئينگليزى دا هه ر وهكى خو يت هاتيه پاراستن ، به لى د وهرگيرانى
دا ل بهر هندى دا بو خوينده قانى كورد يا نامو نه بيت خالبه ندى ل سه ر
سورشتى زمانى كوردى يا هاتيه دانان.

۳۵۹ ■

رى ئوو رى چىچكهك د هاته خوار
 نه دزانی كو ئه ز یا ل وپرى
 كرمهك كه ر كر
 ئوو جه نابی وى ب ساخى خوار
 پاشى ل بهنگا گياپه كى
 دلۆپهكا ئاقى فه خوار
 هه لپه ررى بو بن دیواری
 دا بو كیزى رىكى فه كهت
 دا هيشكه ته هه مى ره خان
 ب له ز دهورو بهر تىكه فه دا
 چاقىت وهكى مروارياو...
 سه رى مه خمورى خو دگىرا
 هوشيارى یا وى وهكى كه سىت د خه ته رىدا
 ب ترس ئوو له رز
 چنكه كا نانى من دانا
 چىچكى پهر ههردوو فه كرن
 نه رمتر ژ وان پارويىت ده ربا شه قىن

■ 359

A Bird, came down the Walk -
He did not know I saw -
He bit an angle - worm in halves
And ate the fellow, raw,
And then he drank a Dew
From a convenient Grass,
And then hopped sidewise to the Wall
To let a Beetle pass -
He glanced with rapid eyes,
That hurried all abroad -
They looked like frightened Beads, I thought,
He stirred his velvet head.-
Like one in danger, Cautious,
I offered him a Crumb,
And he unrolled his feathers,
And rowed him softer home -
Than Oars divide the Ocean,

وى رادا ئوو چوو
ل رهخ ئوو چانپت به حرا نيشرو
ژ بابهلېسكان درهخشانتر
ب بى دهنگى ئاسمان رادا .

Too silver for a seam,
Or Butterflies, off Banks of Noon,
Leap, plashless as they swim.

٤٣٠

رازهكا د روومه تى ويدا
كو باش ناهي ته ديتنى
ل بهر كو نه و رووبه ندا خو هه لناگریت
نه كو ته ليسم بيته شكاندن،

ل پشت توڤرى تشتى ديينيت
ئوو ئاره زوويان فه دشيريت
نه كه ئاخفتن نه هيلىت
ئهو خيالىت وى رازى دكه ن.

 430

A Charm invests a face
Imperfectly beheld -
The Lady dare not lift her Veil
For fear it be dispelled -

But peers beyond her mesh -
And wishes - and denies -
Lest Interview - annul a want
That Image - satisfies -

۲۵۹

دهم ژمیرهك ژ كارى كه‌قت
نه ده‌مژمیرا دیواری
هه‌تا زاناییت ژنیقی ژی
قه‌د نكارن بدهنه‌ف شۆلی
ئه‌و میلی نۆكه راوه‌ستای

هه‌بیه‌ته‌كی زینه‌تا ئه‌رزان داپۆشی
ره‌قه‌م هه‌می ل ئییشی چه‌میان
پاشی ب له‌رز د سپیده‌یان
كه‌قتنه نیفرۆیا بی مه‌دار

 259

A Clock Stopped -
Not the Mantel's -
Geneva's farthest skill
Can't put the puppet bowing -
That just now dangled still -

An awe came on the trinket!
The figures hunched - with pain -
Then quivered out of decimals -
Into degreeless noon -

زاناش نه شين بدهنهف شولئ

پاندولا به فرين

سعه تساز هيشتا يئ ل سهر شول دكهت

گاڤا زيرين ميل بي هيقي ئوو ب ساري

بيت خو دلقين

ب شاهدي يا دهان سالييت

خوفروشيئ

د بهينا وي ئوو دهورا زينيدا.

It will not stir for doctor's -
This pendulum of snow -
The Shopman importunes it -
While cool - concernless No -

Nods from the Gilded pointers -
Nods from Seconds slim -
Decades of Arrogance between
The Dial life -
And Him -

۸۹۰

سندرووكهك، جههكئ زۆر يئ كچكه يه
بهس دئ شئتن كو هه لېگريت
د نائف خو دا
بهه شتئ هه ف ولاتيهكئ
د وئ چارچووفا كچكه دا.

دهرزا قهبرى زؤرا تهنگه
بهلئ ل رۆژئ فرههتره
ئوول وان بئرمان كول رۆژئ ژينئ دگرن
ئوول وان عهردان كو هئف دكهئ

ل نك وئ كهسئ كو يارا خو
دادهئليتته ئه و جهئ تهنگ
پاناتيه كا بئ تهسكينه
يا بئ برريان، بئ تهخمينه.

■ 890

A Coffin - is a small Domain,
Yet able to contain
A Citizen of Paradise
In it diminished Plane -

A Grave - is a restricted Breadth -
Yet ampler than the Sun -
And all the Seas He populates -
And Lands He looks upon

To Him who on its small Repose
Bestows a single Friend -
Circumference without Relief -
Or Estimate - or End -

۹۶۶ ■

پلا مرنى بۆ ھندەكان پلا ژينى ئوو ژيانى يە
ھەتا نەمرن، ھندەك ناژين
ئەگەرساخ بان دا د مری بن
گاڭا دمرن ئەو ساخ دبن.

 966

A Death blow is a Life blow to Some
Who till they died, did not alive become -
Who had they lived - had died but when
They died, Vitality begun -

۹۱۴

من ریکا خو به زر کر بوو
 گاڤا کو ئەز د جادیدا دچووم
 دەرکه ک قه بوو، من هیفکرئ
 سەر و بهریی و دهوله تمه ندی یا مالی من دیت

دەر هات گرتن ئەزا به زر
 چوومه ئف ریکئ
 بهس ئی جارئ بارئ خو من گرانتر دیت
 دیتنا دهوله مهندی، هه ژاری یا من نیشا من دا*.

* فرانکلین: ئیناف بیرا من

 914

A door just opened on a street -
I - lost - was passing by -
An instant's Width of Warmth disclosed -
And Wealth - and company -

The door as sudden shut - and I -
I - lost - was passing by -
Lost doubly - but by contrast most -
Enlightening - Misery -*

---

* Informing - Misery (Franklin)

٨٤٦

دلۆپهك كهفته سەر دارا سیڤی
 دلۆپهكا دی كهفته سەر بانى
 چهندهكا ماچ كر سفانديت خانى
 ئو ئه و بانى ليژ دگهل پى كهنى

چهند دلۆپ بوونه ههڤكارى جووكى
 ئه و ب خو دچوو د هه وارا به حرى
 من هزرا خو كر ئه گهر قه دورر بان
 چهند رستك دا لى هينه چيكرن

ل جاديت توژگرتى، توژ نيشته خواري
 سه رخوشتى لى هات خوينا چيچكان
 روژى كولاڤى خو هاڤيته خوار
 بنه گياه هه مى ته ژى پولهك بوون*

* باغ و رهز هه مى د پولهكا وهر بوون

 846

A Drop fell on the Apple Tree -
Another - on the Roof -
A Half a Dozen kissed the Eaves -
And made the Gables laugh -

A few went out to help the Brook
That went to help the Sea -
Myself Conjectured, Were they Pearls -
What Necklaces could be -

The Dust replaced in Hoisted Roads -
The Birds jocosely sung -
The Sunshine threw his Hat away -
The Bushes - spangles flung -*

---

* The orchards spangles hung -

مووزيك زهني، گيقيه كا باي
ئووهه مي شوشتن ب ئاڤا كه يفي
پاش رۆژهه لاتي ئالا بلند كر
دووماهي يا جه زني هاته مور كرن.

The breezes brought dejected Lutes -
And bathed them in the Glee -
The Orient showed a single Flag,
And signed the Fete away -

913 ■

مرؤف دى شىتن ئاخفتنه كى كهت
يا هيدى ئوو ئارام،
كو ئه و په تيلكا بى تيشكا سينگى
ديسان هه ل بكه ت.

وه بكه ل سهر خو هه لسوكه وتى بكه م
وه بكه بزانيين په يقان دارىزم
بارووت يا د ناڤ ره ژى يا رهش دا
ل شوينا هندى كو د ناڤ ئاگرى دا بيت.

 913

A Man may make a Remark -
In itself - a quiet thing
That may furnish the Fuse unto a Spark
In dormant nature - lain -

Let us deport - with skill -
Let us discourse - with care -
Powder exists in Charcoal -
Before it exists in Fire -

٥٠٨ ■

كهندهكه ل بن ئاسمانى
 ل رهخ ئوو ل هنداف ههر ئاسمانه
 د گهل قى هندى ژى كهندهكه ئهو
 ل بن ئاسمانى
 ئىك لقين ئوو خشينه خوارى
 ئەگەر هێف بکەيى دى كه قيه خوارى
 ئەگەر بلقى دى تىك وەربى
 ئەو ستوونا كو بهختى ته هەلدایى
 كهندهكا هەى ل بن ئاسمانى
 بتنى هزرا نهالى دكەم
 ئەز نهویرم ل پى يیت خو بپرسم

■ 508

A Pit - but Heaven over it -
And Heaven beside, and Heaven abroad;
And yet a Pit -
With Heaven over it.
To stir would be to slip -
To look would be to drop -
To dream - to sap the Prop
That holds my chances up.
Ah! Pit! With Heaven over it!
The depth is all my thought -
I dare not ask my feet -

نہ کہہ بلقن ب نہ ژخافلکی
 بی ہندی بزائن کو د بن وان دا
 کہندہ کا ہی زور زور نا کوور.
 ہم می لاییت وی ہر وسہا
 توف - ہاقین - مہزار*
 کا نہ بوونا کی بو کی یہ؟
 ئەو دی وان دہتہ شولی
 ئەم دی شین ب لہرزین
 بہلی بہر ہندی کو مہ بومبا فی
 ئوول بہر سینگی خو یا گرتی
 نہ - بگرہ - ئەو ہہداریہہ.

'Twould start us where we sit
So straight you'd scarce suspect
It was a Pit - with fathoms under it
Its Circuit just the same.
Seed - summer - tomb - *
Whose Doom to whom
'Twould start them -
We - could tremble -
But since we got a Bomb -
And held it in our Bosom -
Nay - Hold it - it is calm -

---

* In some Editions this line exists

۱۴۸۹

چۈونە كا زۆر خوش
ب چەرخە كا گەرۆك
دەنكە كا كەسك
هېرشە كا سۆر
هەمى كوليلك
سەرى پرر بزاڧى خو رادگرن
رەنگە نامەبەر ل تۆنسى بىت
سۆارى سادە يى بەربەرى سېيدى.

 1489

A Route of Evanescence,
With a revolving Wheel -
A Resonance of Emerald
A Rush of Cochineal -
And every Blossom on the Bush
Adjusts its tumbled Head -
The mail from Tunis - probably,
An easy Morning`s Ride -

١٢٦٨

په یفهك كو بی واز دیته سەر پهری
رهنگه چافهکی تهژی که نی بکه ت
گاڤا دانه ری ژاری وی په یفی
یی نفستی بیت ل بن سینگی ئاخی.

رسته ئالۆزیی په روه رده دکه ت
ئهم نائومییدی هه لاکیشینه خوار
سه ده ئوو زه مانان
پاش مه لاریایی.

 1268

A word dropped careless on a Page
May stimulate an Eye
When folded in perpetual seam
The wrinkled maker lie

Infection in the sentence breeds.
We may inhale Despair
At distances of Centuries
From the Malaria -

٢٧٨

هندهك د بێژن
په یفا سهر زاری
په یفا مردی یه.
بهس ئەز دببێژم
دا کو وی روژی
دهست ب ژینی بکه م.

 278

A word is dead, when it is said
Some say -
I say it just Begins to live
That day

۱۱۴۹

سہر سالیّت دی
 کہس نزانیت کی ل ئیرہ ژیاہ
 ژ بہر کو بیڈہنگی یا مرنی
 دی بالادہست بیت.

گیا ب سہر بہستی دی ل ئیرہ شین بیت
 ریقینگی نہ نیاس ل سہر ریکا خو
 دی راوستتین ئوو دی ہول دہت
 ناہی ئو کہسی کو ژ میڑہ مری یہ
 ل سہر کیلا وی پیت پیت لیک بدہت.

د وی دہمی دا،
 بائی ہافینی ل زہقیان دی ہیّت
 پووش ئوو پہلہ خی دی قہچہمینیت.
 ئوو ئو تشتی کو ژ بیرا خہلکی چووی
 دی ئینتہف بیرئ.

 1149

After a hundred years
Nobody knows the Place
Agony, that enacted there
Motionless as Peace

Weeds triumphant ranged
Strangers strolled and spelled
At the lone Orthography
Of the Elder Dead

Winds of Summer Fields
Recollect the way
Instinct picking up the Key
Dropped by memory -

٣٧٢

پشتی ئیسا زۆر، ههستهك دى هیتن كو یا فهرمى یه
 دهمار ب یاسا، ب داب ئوو دهستور یی ب ریژ رونشتی وهكى
 زیارهتان
 دل ب هشكاتی ل خو دپرسیت، ئایا ئهو بخۆ بوو كو خو راگرتی،
 ئایا دوھی بوو ئان چهند سهدهه چوون؟

پى ب خو ییت دچن
 سهر عهردى، ههواى ئان ژى ل سهر ههچ
 جادهكا دارین
 كول ههمی لایان پان دبیتهفه
 ب خو شیا بلور وهكى یا بهرى.

دهمژمیرهكه ژ رساسی
 دى ل بیرا ته هیت، ئهگه ر رجا خو ساغ ببهیه دهر
 وهكى مروقییت هاتیه سرراندن
 بیرا بهفری ئیک سهرما ئوو سرر بوون
 پاش دهستهردانه.

■ 372

After great pain, a formal feeling comes -
The Nerves sit ceremonious, like Tombs -
The stiff Heart questions 'was it He, that bore,'
And 'Yesterday, or Centuries before'?

The Feet, mechanical, go round -
A Wooden way
Of Ground, or Air, or Ought -
Regardless grown,
A Quartz contentment, like a stone -

This is the Hour of Lead -
Remembered, if outlived,
As Freezing persons, recollect the Snow -
First - Chill - then Stupor - then the letting go -

۱۶۶۸ ■

دى بېژى كو زور يا ئاساي يه
بو گوليت كه يىفخوش
كو سرر ب لارى
ئو نه ژخافلكى سهران دپلينييت.

بكوژى قز زهر دى بو ريت ئو چيت
روژ ژى بى خيال دى ريكى برريت
دا روژهكا دى
بو خودييهكى رازى بهه ليتن.

 1668

Apparently with no surprise
To any happy Flower
The frost beheads it at its play -
In accidental power -
The blond assassin passes on -
The sun proceeds unmoved
To measure off another Day
For an approving God

٧٨ ■

ئەم حەز دكەين ل نك مريان روونينه خوار
ئوو هندی بيژى ريژى ل وان بگري
ئەم د ئامادهينه بو وان شهري بگهين
هەر چهنده يين دى هەمى يى ل قيرە

ب ليكدانهكا زور زورا شكهستى
خهلاتى خو ئەم دههلسهنگينين
هندی ريژه بهرزتره
بو چاڤى تەنگى مە مەزنتره.

 78

As by the dead we love to sit -
Become so wondrous dear -
As for the lost we grapple
Tho' all the rest are here -

In broken mathematics
We estimate our prize
Vast - in its fading ration
To our penurious eyes!

١٤

وهكى كو من سه دهقه كا كچكه فيا ببت
 پاشان ئيكي بياني بهيت ئوو
 د نائف دهستي دريژكري دا، پاشايه تيبى بو من دانيت
 ئەزا حەيران رەق ئوو هەشك يا راوہستاي
 دى بيژى كو منى پرسى ل روژهلە لائى
 كا بو من چ سپيده هەنە؟
 روژهلە لات زى پەردى بنەفشى هەلقە دەت
 ئوو من د نائف تيشكا سپيدى بەزر دكەت.

 14

As if I asked a common Alms,
And in my wondering hand
A Stranger pressed a Kingdom,
And I, bewildered, stand -
As if I asked the Orient
Had it for me a Morn -
And it should lift its purple Dikes,
And shatter me with Dawn!

٩٣٥ ■

وهكى كۆفانا بى ئاگا
 ھاڧىنى دامەن كېشا ئوو چوو
 ھندى ھندا بى ئاگا بوو
 كەسى بى سۆزى يا وى نەدیت
 بېدەنگېهكا وەسا بارى
 كو دا بېزى رۆزئافا يا ئافا ناىت
 يان دا بېزى ل قى ھىئارىي
 سروشت يى چووېه خەلوەتى.
 سېدە زووتر يا ھەلاتى
 تېشكا سېدې يا نامۇيە
 ب چالاكېهكا جوان ئوو پرر ئېش
 مېھقانەكە كو خاترا خو ژ مە دخوازىت
 ھاڧىنا مە ب سڧكاتى
 ب بى پەرر ئوو ب بى كەلەك
 بو دەڧەرا جوانىي
 رەڧى.

■ 935

As imperceptibly as Grief
The Summer lapsed away -
Too imperceptible at last
To seem like Perfidy -
A Quietness distilled
As Twilight long begun,
Or Nature spending with herself
Sequestered Afternoon -
The Dusk drew earlier in -
The Morning foreign shone -
A courteous, yet harrowing Grace,
As Guest, that would be gone -
And thus, without a Wing
Or service of a Keel
Our Summer made her light escape
Into the Beautiful -

٣٧٧

دوعا هيشتا بۆ من يا ماي، هيشتا يا ماي
ئەي مەسيحی ئاسمانی
هەر دەرکهکی کو ئەز لی ددهم
ئەزا ل جەنابی تە دگەرریم

تو یی لیقە لە رزی چی دکهی ل باشووری
تو یی تۆفانی دئیخیه دەریای
بیژە مەسیحی رزگارکەر (ناسری)
تە چ هەمییز بۆ من نینه؟

■ 377

At least - to pray - is left - is left -
Oh Jesus - in the Air -
I know not which thy chamber is -
I'm knocking - everywhere -

Thou settest Earthquake in the South -
And Maelstrom, in the Sea -
Say, Jesus Christ of Nazareth -
Hast thou no Arm for Me?

۱۶۸۷

ههتا كو دمرم جوانى يا دگه‌ل من
جوانى! دگه‌ل من يا دلۆقان به.
ئه‌گه‌ر ئه‌ز ئه‌فرۆ بمرم ئوو بچم
بلا وى ده‌مى ل هه‌مبه‌ر ته‌بم.

 1687

Beauty crowds me till I die
Beauty, mercy have on me
But if I expire today
Let it be in sight of thee -

۴۷۹

نەشېم راوەستم چونكى بۆ مرنى
ب مەزىناتى يا خۆ ئەو دى راوەستىت
د گالسكىدا
ئەز ئوو ئەو بووين ئوو ھەتاھەتايى.

ئەم ھىدى دچووين
ئەوى ب لەز نەبوو
لبەرخاترا وى
من شۆل ئوو كار ئوو كەسابەت ھىلا.

ل دبستانى جھى زارۆكان لارى دكرن
ئەم بۆرين ئوو چووين
ل زەقىت گەنم ئوو جەيى داماي
ل رۆژئاقايى ئەم بۆرين ئوو چووين

■ 479

Because I could not stop for Death -
He kindly stopped for me -
The Carriage held but just Ourselves -
And Immortality.

We slowly drove - He knew no haste
And I had put away
My labor and my leisure too,
For His Civility -

We passed the School, where Children strove
At Recess - in the Ring -
We passed the Fields of Gazing Grain -
We passed the Setting Sun -

ئان ئەو بوو كو ئەم هیلاین ئوو ل مه چوو
 ل سەر گیانی من خوناڤا سار ئوو له رزان یا كه قتی
 ل بهر هندی كو دبه ر من نه بوو
 بژلی حەریر ئوو تۆله كی نازك.

ل نك كوله كی كالسكه را گرت
 هه رده كی زك پر
 بانه كی نه فی
 بهری ب نقیسین دئاخی را بوو.

ل وی دهم و گافی چهند چرخیت بوری
 بهس ل وی روژی هیشتا كورتتره
 كو من هزر كر
 هه سپا بو لابی هه تا هه تایی سه ری راگری.

Or rather - He passed Us -
The Dews drew quivering and Chill -
For only Gossamer, my Gown -
My Tippet - only Tulle -

We paused before a House that seemed
A Swelling of the Ground -
The Roof was scarcely visible -
The Cornice - in the Ground -

Since then - 'tis Centuries - and yet
Feels shorter than the Day
I first surmised the Horses' Heads
Were toward Eternity -

۱۴۸۴

پيش كو ته خمينا به هاري بكه ي
 ئيلا د هزري دا
 ئيكي موبارهك
 دي تو فه بيني ل نه سمانان
 ب رهنگيت جياواز
 ل بهر هه وايي پيچهك دكه فن
 كو دي پف كه ته چلكيت فه هوهي ئوو شينكو كيت رحي
 هندهك سترانان نهو دي فه خونيت
 ئيكي ل دوو ئيكي
 مافي بزارتنى دي بين ددهته ته
 جار جارش لا قرا خوش دي راگريتن
 نهو دي چيته سهر دارهكا مه زن
 يا رووت ئوو بي بهنگ
 ئو دي هه وارييت كه يفى راهي ليت
 نه بو كه سه كي
 بتنى ب خو يي ئيسرافيلي !

■ 1484

Before you thought of Spring
Except as a Surmise
You see, God bless his suddenness -
A fellow in the Skies
Of independent Hues,
A little weather-worn,
Inspiring habiliments
Of indigo and Brown -
With Specimens of Song,
As if for you to choose -
Discretion in the interval
With gay delays he goes
To some superior Tree
Without a single Leaf
And shouts for joy to Nobody
But his seraphic self -

۳۲۱ ■

گوريه‌كا زييرين، ب هيله‌كا رهنگين
وهكى پلنگان بو ئاسمانى بازدا ئوو خو هاقىت
پاشى ل بنارى پيره بهر هه‌سوويى
خال خال سه‌رى خو بو مرنى دانا

هه‌تا په‌نجه‌را سمورى ئاقى دى خو چه‌مينيت
دى ده‌ستى ب سه‌رى بانى دا ئينيت ئوو دى عومبارى هه‌مىي بوياخ
كه‌ت

ليئا كولاڤى خو دى ماچى كه‌ت بو پاونى دوور
پاش ئه‌و ئه‌فسوونگه‌ر دى ل مه به‌زر بيت، دى بوريت ئوو چيت.

■ 321

Blazing in Gold and quenching in Purple
Leaping like Leopards to the Sky
Then at the feet of the old Horizon
Laying her Spotted Face to die
Stooping as low as the Otter's Window
Touching the Roof and tinting the Barn
Kissing her Bonnet to the Meadow
And the Juggler of Day is gone

۱۴۲

تەڤنى سەرى! تەڤنى خوارى
 تەڤنى بەزر، بۆچ تو خۇ ژمه ڤەدشیری
 ھەمی ھزر ئوو خەيالیت دونیایى چنە؟
 دەمژمیرەکا دی ل سەر دارى
 رازا تە یا کوور دگەل خوشیى
 دى دەرگەھى زیندانى تىك شكینیت

دەمژمیرەك د تەڤنى دا پاشى چوونە
 بۆ سەر گىایى كەیفخۆش ئوو شین
 پەروانەکا پەرر ڤەكرى
 دەمەك بۆ پرسىارکرنى یە
 پاشى ژیرتر ل جیگرى
 دیتن ئوو ناسینا دونیایى

 142

Cocoon above! Cocoon below!
Stealthy Cocoon, why hide you so
What all the world suspect?
An hour, and gay on every tree
Your secret, perched in ecstasy
Defies imprisonment!

An hour in Chrysalis to pass -
Then gay above receding grass
A Butterfly to go!
A moment to interrogate,
Then wiser than a “ Surrogate,”
The Universe to know!

٣٩٩

رئفینگی ریکا روژا داویئ
نیفرۆژهكا زورا بهیز
ئهقریټ مهزن وهك شارهزایان ییت چهمای
ئافراندیش چافه ری یه
دوماهی یا گیانی و خو دانهدهسته
بی گیانیی یی دهستیکی
وهك بینهران دوو دنیا دی لیک په رره بن
ئوو دی رحی ب تنی هیلن.

 399

Departed-to the Judgment -

A Mighty - Afternoon -

Great Clouds - like Ushers - learning -

Creation - looking on -

The Flesh - Surrendered - Cancelled -

The Bodiless - begun -

Two Worlds - like Audiences - disperse -

And leave the Soul - alone -

١٦٣٤

ئەو كەسى كۆ ژ مە د چیت، پارچەكی ژمە، دگەل خۆ دبهت
هەیفأ نوو هیشتا هەریا مای
كو وهك هەیفأ چاردهشهفی، شهفیت تارى
دهریا خۆ بو د هەلكیشیت.

■ 1634

Each that we lose takes part of us;
A crescent still abides,
Which like the moon, some turbid night,
Is summoned by the tides.

۱۵۹۰

دووری یا دنیا یا دیکھ
ہندی ئودا تہ نشتیٰ یہ
ئہ گہر د وی ئودہیی دا
ہہ قالہک ل ہیقی یا خوشیی
ئان ل ہیقی یا نہمانی بیت

کا دی رح چہند ئا ب جہرگہ
کو بشیتن خو راگریت
دہنگا پیی کو نزیک دبیت
دہنگا دہرکی کو فہ دبیت.

 1590

Elysium is as far as to
The very nearest Room
If in that Room a Friend await
Felicity or Doom -

What fortitude the Soul contains,
That it can so endure
The accent of a coming Foot -
The opening of a Door -

١٧٨٨ ■

ناڤوبانگ مېشا هنگڤيني يه
لاڤزهكا هه ي
دريشينكيش
ئوو ههروهسا په ررهك يئ هه ي.

 1788

Fame is a bee.
It has a song -
It has a sting -
Ah, too, it has a wing.

۱۷۰۲

ناقداری ئوو دهنگفهدان خارنهكا بى خاسيه ته
د سينييا گهرؤكدا
بؤ ههر ميّهفانهكى سوفرا وى جارهك
تيته پانكرن.
قهل بؤ چنكيت وى دى هينه خوارى
ئوو ب قارقارهكا تهژى تان ئوو ژان
دى فررن چنه زهفى بييت جوتياران
مير دى لى خون و پاشى دى مرن.

 1702

Fame is a fickle food
Upon a shifting plate
Whose table once a
Guest but not
The second time is set
Whose crumbs the crows inspect
And with ironic caw
Flap past it to the
Farmer's Corn
Men eat of it and die

١٠٩ ■

بهایی، هەر گاقه‌كا دلخۆشیی
ئیلا ب ئیسا دلی خو بدەین
ئاستی تالی ئوو ترس ئوو لەرزا وی
یا مەزن هندی شادمانیی یه.

نرخا دەژمیرا دلخۆشیی
ئیلا ب رهنجا سالان ئەم بدەین
فلووسیت تال ئوو تەژی هاقیژی
خەزینیت تەژی گری ژ رۆندکان.

 109

For each ecstatic instant
We must an anguish pay
In keen and quivering ration
To the ecstasy -

For each beloved hour
Sharp pittances of Years -
Bitter contested farthings -
And Coffers heaped with tears!

١٤٨٢

ميوهيا مهمنوع تامهكا دى يا ههى،
كو ئه و ب باخچيت حه لال دكه نيت
د ويئي خودا خوش يي پالقه داي
دهنكا كو هيشتا ئهركا وي يا ماي.

 1482

Forbidden Fruit a flavor has
That lawful Orchards mocks -
How luscious lies within the Pod
The Pea that Duty locks -

١٦٠٠

ريز ئوو نه وازش بو وي داري بيت
يا سيئا سورا وي د زستاني دا
دوهي بو تيشتي
دوو زهري و پهري ژئه سمانان
ئينانه خاري.

ئهو د دهفته را دارستاني دا
ب نافي «سينگ سور» دهينه ناسين
ل بهر هندی كو ئهو د خاكي نه
ناقوويانگ نه قيت.

 1600

Forever honored be the Tree
Whose Apple Winterworn
Enticed to Breakfast from the Sky
Two Gabriels Yestermorn -

They registered in Nature's Book
As Robins - Sire and Son -
But Angels have that modest way
To screen them from Renown -

١٧٠٠

شانازی ئوو ریژ ئەو تشتی روھنی سەر ب بەلایه
کو بو دەمهکی
ئەو دەستھەلاته، بالادەستی یه
گەرم دکەتن نافهکی هەژار
کو چ جارەن هەست ب روژی نهکریه
ئوو هیډی هیډی
ژیبرکرن دی هیت، جهی وی گریت.

 1700

Glory is that bright tragic thing
That for an instant
Means Dominion
Warms some poor name
That never felt the Sun,
Gently replacing
In oblivion -

۴۷۷ ■

دئی دہستی ب رحی دا ئینیت
 وہکی سازقان ل سہر کلیلان
 پیس کو ئہو نزمہکی بیژیت
 ہیڈی ہیڈی دئی تہ گیز کہت
 دئی سروشتی نازکی تہ
 بہرہہف کہتن بو زہربہکا نادیار ئوو تہر
 دئی ہیٹ وہکی دہنگا چہکوجان ئہو ل دوور
 نیژیکتر پاشی ہند ہیڈی دئی لی دہت
 کو ہناسا تہ دئی شینن سہر بکہفیت
 میسکی تہ دئی ژ شول کہفیت
 پاشی برووسیه کا مہزن دئی ہیٹہ خوار
 کو دئی کہفلی ژ رحی فہکہت

گاغا کو با، چہنگی دہاقتہ تہرراشان
 دنیا دئی بیڈہنگ مینین.

■ 477

He fumbles at your Soul
As Players at the Keys -
Before they drop full Music on-
He stuns you by degrees -
Prepares your brittle Nature
For the Ethereal Blow
By fainter Hammers-further heard-
Then nearer - Then so slow -
Your Breath has time to straighten -
Your Brain - to bubble Cool -
Deals One - imperial Thunderbolt -
That scalps your naked Soul -

When Winds take Forests in the Paws -
The Universe - is still -

۱۴۹۳

هيفى زك له قهره كا رنده
ل باشا به هرهمه ند دبیت
دگهل قى هندى باش كو بنيرى
دى زانى كو چهند يا خوراگره.

سفرهيه كا ب هدار
كو ههمى جاران بهس بو كه سهكى دهيتته پانكرن
ئوو هندى كو ژى بهيتته خوارنى
چ ژى كيم نابيت.

■ 1493

Hope is a subtle Glutton -
He feeds upon the Fair -
And yet - inspected closely
What Abstinence is there -

His is the Halcyon Table -
That never seats but One -
And whatsoever is consumed
The same amount remain -

۳۱۴

هيفى تشتهكه كو په ريبت پيښه
د ناف رحى دا ئه و يا جيگره
بى پهيښ دخوينيت
ئو هه تا هه تا ژ خويندى ناو هسيت

نرما خوشا وي گاڤا زريانى
زيده يا ب هيز بيت ئيلا توفانهك
كو ب ئالوزينيت ئهف ته يري كچكه
كو خه لكه كى زور ئه و فه دحه وينيت

ل وارين سار، ل دهرياييت دور،
دهنگا خوشا وي من يا هاي ژى بووى
لى چ جاران د چ تهنگاڤيان
چنكه كا نانى ژ من نهڤيايه.

■ 314

“Hope” is the thing with feathers -
That perches in the soul -
And sings the tune without the words -
And never stops - at all -

And sweetest - in the Gale - is heard -
And sore must be the storm -
That could abash the little Bird
That kept so many warm -

I’ve heard it in the chillest land -
And on the strangest Sea -
Yet - never - in Extremity,
It asked a crumb - of Me.

۱۵۷۰

بهري كچكه چهندي شايه
ل ريكي يي گريل دبیت ب تاقی تنی
نه خه ما شولي هه لدگريت
نه ژ بهرته نگیان دترسیت
رهنگی قه هوهی د بهر توخمی ویدا
دونیا به کا بهر ب چوونی، یا د بهر دا
یی سه ر ب خو وهکی روژی
د کومه لی دا ئان ب تنی، شهوقی ددهت
ئو ب ساده یه کا پیشهاتی
فهرمانا بیچوون هه ل دگريت.

 1570

How happy is the little Stone
That rambles in the Road alone,
And doesn't care about Careers
And Exigencies never fears -
Whose Coat of elemental Brown
A passing Universe put on,
And independent as the sun
Associates or glows alone,
Fulfilling absolute Decree
In casual simplicity -

۳۱۲

د نائف خه ماندا ئەز مه له قانم
د نائف هه می برکیت ویدا
ئەز باش یا فیر بووی
لی پله کا کیمما که یفخۆشیی
پیئیت من سست دکهت
ئوو ئەز رادهه ژیییم وهکی سه رخۆشان
بۆ به ره به ستا گر نژین نییه
ئهو باده یا نوو وه سا ل من کر
چیرۆک ئەفه بوو.

هیز بهس ئیشه که
ب سهر ئوو به ریی ئیلا که یی بکهین
ئه گهر کیلویان ژی ب ئیشی فه بکهن
ئه گهر مه ره مه می بدهیه دیوان
وهکی مروفتان ئهو دی چرمسن
لی چیا یه کی دانئ سهر ملان
ئهو دی هه لگرن.

■ 312

I can wade Grief -
Whole Pools of it -
I'm used to that -
But the least push of Joy
Breaks up my feet -
And I tip - drunken -
Let no Pebble - smile -
'Twas the New Liquor -
That was all!

Power is only Pain -
Stranded, thro' Discipline,
Till Weights - will hang-
Give Balm - to Giants -
And they'll wilt, like Men -
Give Himmaleh -
They'll Carry-Him!

۷۰۶

ئەز نەشیم د گەل تە بژیم
ژ بەر کو ژین ئەو
ئوو ژین یا ل ویری
ل پشت رەفا پەنجەری

کلیل یا لجهم خزمه تکارهکی
وهك سینیکه کا چینی یه ئەو
ژینا مه دئێخته بهر چاقان
وهك فنجانا شکستی ئوو کهفن

کو کابانی
یا هەل گرتی
ئیللا سینیکیت نوو هەبن
کو ییت کهفن هاتنه دەرژین.

 706

I cannot live with You -
It would be Life -
And Life is over there -
Behind the Shelf

The Sexton keeps the Key to -
Putting up
Our Life - His Porcelain-
Like a Cup -

Discarded of the Housewife -
Quaint - or Broke -
A newer Sevres pleases -
Old Ones crack -

نه شيم د گهل ته مردني ژي
ژ بهر كو ئيلا ئيك ژ مه
مابا دا چاقت يي ديكه دانيت سهرئيك
ئهف شوله ژي ژ ته ناهيت

ئهز چاوا دا شيم بينم
كو تو يي دهيه سرراندن
ئوو ئه زل مافي جهدياني بي بههره بم
سهريشكا مهزنا مرنى؟

دگهل ته نه دشيام بهيمه ئاسمانى
ل بهر كو ناچاقت ته
نوورانتر ژ عيساي بوون
ئوو كه رامه تا نوو يا ته

بو غه ريبيا چاقي من
زور يا نامو ئوو بي نور بوو

I could not die - with You -
For One must wait
To shut the Other's Gaze down-
You - could not -

And I - Could I stand by
And see You - freeze -
Without my Right of Frost -
Death's privilege?

Nor could I rise - with You -
Because Your Face
Would put out Jesus' -
That New Grace

Glow plain - and foreign
On my homesick eye-

تو زۆر ل وئى نيزيكتر بووى
ئوو نوورا ته زېدهتر بوو

دا مه چاوا دادقانى كه ن؟
تو خزمه تكارى ئاسمانان
ئان ته د قيا كو تو ئه و بى
ئەف شۆله ژى ژ من نه دهات

ته چاقى من وه ته ژى كر
ئوو من چ چاقىت دى نه بوون
كو بلندى يا نه قى يا
به هه شتى ببينم

ئوو ئەگەر كو تو نه مابايى
ئەز ژى وه سا،
هەر چه ند ناقى من دا چي تن

Except that You than He
Shone closer by -

They'd judge Us - How -
For You - served Heaven-You know,
Or sought to -
I could not -

Because You saturated Sight -
And I had no more Eyes
For sordid excellence
As Paradise

And were You lost, I would be -
Though My Name
Rang loudest

بۆ ئاسمانان

ئەگەر تو ھاتبايە بهورين
ئوو ئەز تاوانبار بياما
ب ھندىٰ كو دوورى تە بىم
ئەو ب خۇ دا جەھنەم بيت.

قېچا ئيلا ئەم د دوورىٰ دا
بگەھينە ئيك
تول ويړى، ئەز ژى ل ئېرە
مابەينا مە دەرکەكى نېقە قەكرى
كو دەريانە ئوو
ماف پەرەستى
ئوو رزقى سېپى
بى ھىقياتى !

On the Heavenly fame -

And were You - saved -

And I - condemned to be

Where You were not

That self - were Hell to Me -

So We must meet apart -

You there - I - here -

With just the Door ajar

That Oceans are-and Prayer -

And that White Sustenance -

Despair -

۴۴۸

ئەز بۇ جوانىيى مرم
تازە ئەز د قەبرى نابووم
ئيك كو بۇ راستىيى مر بوو
دانا د ھۇدا تەنىشت مندا.

ھىدى پرسى : بۇ تو نەگەھشتىه مرادى؟
من زى گۆتى: ژ بۇ جوانىيى.
وى گۆت: ئەز زى ژ بەر راستىيى.
ھەردو ئىكن، ئەم براينه.

وھكى دوو خزمان كو شەقى بگەھنە ئيك
مە ل ھۇدەيىت خو دگەل ئيك ئاخقت
ھەتا «كەز» گەھشتە لىقئيت مە
ئوو ناقئيت مە داپۆشاندىن.

■ 448

I died for Beauty-but was scarce
Adjusted in the Tomb
When One who died for Truth, was lain
In an adjoining room -

He questioned softly “Why I failed”?
“For Beauty”, I replied -
“And I - for Truth-Themself are One -
We Brethren, are”, He said -

And so, as Kinsmen, met a Night -
We talked between the Rooms -
Until the Moss had reached our lips -
And covered up - our names -

۳۶۸

ئيرەبى يا من دچيته دەريايا كو ئەو لى دەھاژۆت
 تيركيت تەگەریت وى گالسكى
 كو وى دگەل خو دبن،
 ھەسووديا من يا دچيته وان گرگان
 كو ھىئە دكەنە سەفەر كونا وى
 زۆر ئا ب ساناھىيە بۆ ھەمى كەسان
 ديتنا وى تىشتى
 كو بۆ من زۆر يا قەدەغە و دوورە.
 بۆ وان ھىلينا ئەز يا ھەسوودم
 كو ژ دوور قەرا سقاندیت خانىي وى
 يىت خال خال كرى
 ئەو مېشا ب بەخت
 ل سەر پەنجەرا وى
 ئەو بەنگىت كەيفخۆش
 كو يا ھەرگرتى روخسەتا لاريا وان ل ھافىنى
 ئەقى نىعمەتى چ گەوھەر نەشىن
 ب ديارى بينن.
 ھەسووديا من د چيته نورى كو وى ل خەوى را د كەتن،

■ 368

I envy Seas, whereon He rides -
I envy Spokes of Wheels
Of Chariots, that Him convey -
I envy Crooked Hills

That gaze upon His journey -
How easy All can see
What is forbidden utterly
As Heaven - unto me!
I envy Nests of Sparrows -
That dot His distant Eaves;
The wealthy Fly, upon His Pane -
The happy - happy Leaves -
That just abroad His Window
Have Summer's leave to play -
The Ear Rings of Pizarro
Could not obtain for me -
I envy Light-that wakes Him -

ئوو ناقوسىٰ كو بويرانه د بيينه وى كو نيڧروژه،
ئەز ب خو نيڧروژا وى بم.

بشكوژا خو ئەز دىٰ فهكه م،
ميشا هنگڧينى دىٰ ههكه م ،
نهكه نيڧروژ د شهڧا بىٰ دوماهى دا،
من و جبراپىلى پىليت.

And Bells - that boldly ring
To tell Him it is Noon, abroad -
Myself - be Noon to Him -

Yet interdict - my Blossom -
And abrogate - my Bee -
Lest Noon in Everlasting Night -
Drop Gabriel - and Me -

۸۶۷

ب من وەر بوو كو مېشكى من يى ژىك فهدبیت
دا بېن مېشكى من يى دشكىت
من ههول دا كو دهرزیت وى بگه هینمهف ئىك
لى يا بى ئه نجام ، يا بى مفا بوو

من ههولدا هزرا بهرى
ب يا پاشتر فهدبیتمه فهد
ئهمما دا فا هزرا دريژ ژىك فهدبوو
ئوو مورييت وى ب زفى وهر بوون.

 867

I felt a Cleaving in my Mind -
As if my Brain had split -
I tried to match it - Seam by Seam -
But could not make it fit -

The thought behind, I strove to join
Unto the thought before -
But Sequence unravelled out of Sound -
Like Balls - upon a Floor -

۳۴۰

د مېشكى خۆدا من تازيه كا هه
 ئوو تازيكه ر ژى ل پيش ئوول پاش
 دهاتن ئوو چوون هه تا كو ئەز
 ژ ههستيت خو خه لاس كرم.

هه مى كو روونشتنه خواري
 دوعا يا ته سلیم کرنی وهكى دهۆلی لیدا
 هه تا كو من وه هزر كر
 ئەز يا گيژ بووی.

پاشى من هاى ژى بوو سندوقهك ژ ئاخى را كر
 ئوو ب گافيت زور زور ييت پهيت
 ب قرچه قرچى ئەز برمه لايى دى يى رحى
 هنگى فالاتيى دهنگفهدا.

■ 340

I felt a Funeral, in my Brain,
And Mourners to and fro
Kept treading - treading-till it seemed
That Sense was breaking through-

And when they all were seated,
A Service, like a Drum-
Kept beating - beating - till I thought
My Mind was going numb -

And then I heard them lift a Box
And creak across my Soul
With those same Boots of Lead, again,
Then Space - began to toll,

دى بىن ئاسمان ھەمى ناقۇس
ھەمى تىكدا بىوويە گوھەك
ئەز ئوو بىدەنگى د ئېرە دا
ب تنى د شكەستى ئوو نامۆ.

پاشى داربەستا عەقلى شكەست.
ئەز كەفتمە خوارى ئوو خوارو و خوار
ل ھەر كەفتنى من خۆل دونىايەكى دا
پاشى من زانى كو «ئەز» تەمام بووم.

As all the Heavens were a Bell,
And Being, but an Ear,
And I, and Silence, some strange Race
Wrecked, solitary, here -

And then a Plank in Reason, broke,
And I dropped down, and down -
And hit a World, at every plunge,
And Finished knowing - then -

۳۵۷

ههست ب ژينا خو من ب ههردوو دهستان كر؛
 دا بزانه هيشتا مايه
 من رها خو دانا هه مبهه خوديكي
 دا هه بوونا وي بسه لمينم،
 هه بوونا خو من زفراند.
 بهوست بهوست من هه لسه نگانده.
 دا خوداني وي بناسم
 نه كه نهز ب خو دهنگا وي ناس نه كه مه فه.

من هيف كره روومه تي خو من په ريشان كرن كه زى
 من چاقيت خو گفاشتن ئوو نهز راوه ستام
 كا دا بزانه جارها كا دي، دي برقن
 دا نهز بگه همه يه قيني
 من گوته خو: كه سو دلي خو قاييم كه!
 نهو زه مان يي بوري ئوو چووي
 ئيلا نها نه م فير بين كو مه به هه شت زي خوش بقيت،
 هندی مالا مه يا كه فن.

■ 357

I felt my life with both my hands
To see if it was there -
I held my spirit to the Glass,
To prove it possibler -

I turned my Being round and round
And paused at every pound
To ask the Owner's name -
For doubt, that I should know the Sound -

I judged my features-jarred my hair -
I pushed my dimples by, and waited -
If they - twinkled back -
Conviction might, of me -
I told myself, "Take Courage, Friend -
That-was a former time -
But we might learn to like the Heaven,
As well as our Old Home!"

۴۳۶

من هەمی دەما بۆ ھزریت خۆ پەیفئا پیدئی یا قەدیتی
ژ بلی ئیکئی کو ناھیتە خویاکرن.
وەك ھندی یە کو پەنجە یەك ھەول بەدەت

بۆ خەلکەکی کو پەرور دەیی شەقا رەشە
نەخشی رۆژی بکیشیتن.
ما دئی چی بیت گورری یا ئاگری ب سوراھئی بناسینین؟
یان نیقەرۆ ب سەمالی تۆخ؟

 436

I found the words to every thought
I ever had - but One -
And that - defies Me -
As a Hand did try to chalk the Sun

To Races - nurtured in the Dark -
How would your own - begin?
Can Blaze be shown in Cochineal -
Or Noon - in Mazarin?

۷۶۳

من بۆ نه فرهتئ چ جا دهه نه بوو
د قئ شؤلئ دا نه جهل ريگر بوو.
ئوو زيان زئ هند يا به دريژ نه بوو
كو دوژمناتيئ ب دو ماهي بيئيم.

من بۆ عشقئ زئ گاف ئوو دهه نه بوو
لئ ژ بهر هندی كو شؤلهك ئيلا هه ر بهيته كرن
من هزرا خو كر
كو بارگرانييا كچكه يا عشقئ
بۆ من زؤر بهسه.

■ 763

I had no time to Hate -
Because
The Grave would hinder Me -
And Life was not so
Ample I
Could finish - Enmity -

Nor had I time to Love -
But since
Some Industry must be -
The little Toil of Love -
I thought
Be large enough for Me -

۵۹۱

گڤه گڤا مېشه كئ هات، دهما مرئ
مه ندى ئوو بېدهنگى يا هوڊئ
وهكى مه ندى ئوو بېدهنگى يا هه وای بوو
د ناقبه را دوو هژيانئت توفانئ دا

ل دهورو بهرى چاڤ د زيق بوون د كاسكا خۇدا.
نه فهس هه مى د سينگان دا يا راوه ستاى
بو هئرشا دووماهئ
دا شاهدئ هاتنه ژورا مه ليكى بن كو دهئته ژور.

من يادگارئت خو هه مى دان
هه ر پارچه يه كا ژيانا خو
من دا ئيكي،
هنكى بوو كو مېشهك هاته ناقبه را مه.

■ 591

I heard a Fly buzz - when I died -
The Stillness in the Room
Was like the Stillness in the Air -
Between the Heaves of Storm -

The Eyes around-had wrung them dry -
And Breaths were gathering firm
For that last Onset - when the King
Be witnessed - in the Room -

I willed my Keepsakes - Signed away
What portion of me be
Assignable - and then it was
There interposed a Fly -

گڤه گڤا مېشا ئالوز، شين ئوو له رزان
د نابقه را روناھيي ئوو من
گاڤا به زر بوون په نجه ره، هنگي من ديت
كو ئيدي ئه ز نه شيم بينم.

With Blue - uncertain stumbling Buzz -
Between the light-and me -
And then the Windows failed-and then
I could not see to see -

۲۶۱ ■

د مستا خۇدا من گه وهه رەك گرت
پاش ئەز نفستم.
رۆژ يا گەرم بوو، بايى ب گازنده.
من دگەل خۇ گۆت : بۇ خۇ هەل بگره.

گاڤا هوشيار بووم، من گازنده ژ دەستى ئەمىن كر.
ياقوت د دەستى من دا نهما بوو
ئوو نوكه ژبلى بیرهوهرى يا سۆر
بۆ من چ نهما.

 261

I held a Jewel in my fingers -
And went to sleep -
The day was warm, and winds were prosy -
I said "'Twill keep"-

I woke - and chid my honest fingers,
The Gem was gone -
And now, an Amethyst remembrance
Is all I own -

۸۰ ■

من خو د گولا خو دا فهشارت
 دا تو بهی ئوول سینگی خو بدهی
 ئوو بیی هندی کو بزانی من زی دگهل.
 هەر چ یا دهیتن پاش ب خیر بهیتن.*

من خو د گولا خو دا فهشارت
 دا د گولانا ته داب چرمسم.
 دا تو غه ریبی یا من بکهی، بیی کو بزانی
 دا هزر بکهی کو بیی من تو یی ب تنی مای.

* ئەف بەندا چار دیری د پەرتوکا فرانکلینی دا نییه

 80

I hide myself within my flower,
That wearing on my breast,
You unsuspecting, wear me too -
And angels know the rest.*

I hide myself within my flower,
That fading from your Vase -
You - unsuspecting - feel for me -
Almost - a loneliness -

---

* This stanza does not exist in Franklin's edition

۳۳۹

من کہ یف ب ہیمایئ نیشی دھیت
 لہو کو دزانم ئہو یا راستہ.
 نیش پی ناوہستیت دووریاتی یئ بکہت
 ئان زی خو ببینتہ سہر ویئئ مرنئ.

نہژ خافلہ کی چاف دی ہیئتہ گرتن
 مرنا بی رہنگ و زور یا حہق فہ یہ
 مؤریئت ئارہقی ل سہر ناقچاقان،
 نیشہ کا ئاشنا دی ب دافی فہکہت.

■ 339

I like a look of Agony,
Because I know it's true -
Men do not sham Convulsion,
Nor simulate, a Throe -

The Eyes glaze once - and that is Death -
Impossible to feign
The Beads upon the Forehead
By homely Anguish strung.

۳۸۳

من دقېتن ببينم كو ئه و قوناغا بېرىتن،
دۆل ئوو نه والان بهيليتن
دا كول ئومبارا خوارنى بخۆت.
پاشى ب پينگاڤا بلند

دى ل دهورى چيايان زقرىت
دى خۆ مه زن كه ت ئوو سقك
دى هيڤ كه ته كولكيت ريكى
پاشى دى كوركه كى كۆليت.

هندى په راسووييت وى ييت پان
ئوو دى خو كيشيته تيدا.
زۆر ب گله يى ئوو ب گازنده
ب دهنگه كا مه زن ئوو ب ترس،
ل نشيفى دى به رده ته ف ديف خۆ و دى چيت.

■ 383

I like to see it lap the Miles -
And lick the Valleys up -
And stop to feed itself at Tanks -
And then - prodigious step

Around a Pile of Mountains -
And supercilious peer
In Shanties - by the sides of Roads -
And then a Quarry pare

To fit its Ribs
And crawl between
Complaining all the while
In horrid - hooting stanza -
Then chase itself down Hill -

وهك وتاریژی دی حیلیت
پاشی وهکی ستیرهکا ب وهخت
گوهدار ئوو ب هیژ
ل بهر دهری ئهخته خانی دی راوهستیت.

And neigh like Boanerges -
Then - punctual as a Star
Stop - docile and omnipotent
At its own stable door -

۷۳۷

زۆر جاران من هزر دكر ئەز يا گههشتيه ئارامىي
د وى دەميدا كو ئارامى زۆر يا دوور بوو.
وهكى ئەوييت گهه مى شكهستى د ناڤ دهريادا
كو، هسكاتيي د خيالا خو دا بپيشن.

پاش چ ناكهن، دى راوهستن
وهكى من ب بى هيئيياتى، ئەو دى زانن
زيباريت هزر ئوو خيالان زۆر د زۆرن
پيش كو بگههنه دهڤ رهخونكييت بهندهرهكى.

 737

I many times thought Peace had come
When Peace was far away -
As Wrecked Men - deem they sight the Land -
At Centre of the Sea -

And struggle slacker - but to prove
As hopelessly as I -
How many the fictitious Shores -
Before the Harbor be -

۳۹

دوو جا ژين من يا دۆراندی
ئەو ژى د ناڤ شيناتيى دا.
دوو جاران دەستى سوالي
بۆ خودى يى دريژ كرى.

دوو جاران يىت هاتيه خواري مه لا ئيكهت.
ئوو پاشكهفتا دۆراندنيا من يا دايهڤه
خودانى بانكى، دزيكه ر ئوو بابى من
يا دەستكورتىم جارەكا دى.

 39

I never lost as much but twice -
And that was in the sod.
Twice have I stood a beggar
Before the door of God!

Angels - twice descending
Reimbursed my store -
Burglar! Banker - Father!
I am poor once more!

۸۰۰ ■

قەد ئەز نەچوومە شوڤه كۆ
من دەريا قەد نەدیتیه
بەس دزانم كو چۆلستان یی چاوا یه
ئوو سیهل چ یه؟

ئەز چ جاران دگەل خودی نەئاختمه.
بەهەشت من ب چاقان نەدیتیه.
بەس جهی وی وەسا دزانم
دی بین كو من نەخشه و بلیتیت وەرگرتی.

 800

I never saw a Moor -
I never saw the Sea -
Yet know I how the Heather looks
And what a Billow be -

I never spoke with God
Nor visited in Heaven -
Yet certain am I of the spot
As if the Checks were given -

۴۳۲

من حوكمى خو هزار جاران يى قه خویندى
 ئەز ب چاقان يا پيدا چووى
 نه كه من ل دهسته واژەكا دژوارا وى
 هەلە كرېت.

كهنگى ئوول كيرى خەشيت من تيدا هاتيوون.
 پاش ئەف پهيقا سەرزارەكى يا زاهدانە :
 خودى بەزەيى پيدا ببه.
 بريارا ليژنا دادپەرور يا هوسا بوو.

من رجا خو ئاشنا كر
 د گەل قەيرانا مەزنا وى
 دا كو ئەو يا ئامادە بيت ل دووماهىي
 بو سزايا هەرا دژوار.

■ 432

I read my sentence-steadily -
Reviewed it with my eyes,
To see that I made no mistake
In its extremest clause -

The Date, and manner, of the shame -
And then the Pious Form
That “God have mercy” on the Soul
The Jury voted Him -

I made my soul familiar -
With her extremity -
That at the last,
It should not be a novel Agony -

وئى و مرنى پاشى كو ئىكوودوو ناسى
وهك هه قالان ب هيمناتى ئىكىدى دبىنن
ب بخيرهاتن ئوو خاترخواستنى دى ل ئىكوودوو رابرن
بىيى كو كارقه دانهك هه بيت.

But she, and Death, acquainted -
Meet tranquilly, as friends -
Salute, and pass, without a Hint -
And there, the Matter ends -

۶۳۳

من چ ريك نه بوون، ئاسمان دا بيژى يى پيگه دورى
دا بيژى ستونان پالى دايهف ئيك
دا بيژى زهفى نيغ گوييت خو ييت سه رنخوون كرى
من دهست ب پشتا دونيايى كيشا.

وي خو فه كيشا ئو ئەز ب تنى
خاله كا ب تنى ل سەر توپه كى
ئەز لى زفريام.
ئەز چوومه ويغه ي نشيفيا زهنگى.

 633

I saw no Way - The Heavens were stitched -
I felt the Columns close -
The Earth reversed her Hemispheres -
I touched the Universe -

And back it slid - and I alone -
A Speck upon a Ball -
Went out upon Circumference -
Beyond the Dip of Bell -

۶۵۶

زوو ب رى كه فتم سهيى خو من بر.
ئەز چووم بو دەرياي
پەرى ل كوورايى،
بو تەماشايا من هاتنە سەرى.

ل سەرتر گەمیان
دەستت كەنەفى بو من دەژاندن
چونكى ب وان وەر بوو كو ئەز مشكەكم
ل سەر خیزی كەفتى.

بەلى چ ميران ئەز نەهژاندم.
سپپەل ژ پىلاقىت من بۆرى ئوو سەر كەفت
پاشى ژ مەولیدكى، ژ كەمبەرا من
پاشى ژ سپنگى.

 656

I started Early - Took my Dog -
And visited the Sea -
The Mermaids in the Basement
Came out to look at me -

And Frigates - in the Upper Floor
Extended Hempen Hands -
Presuming Me to be a Mouse -
Aground - upon the Sands -

But no Man moved Me - till the Tide
Went past my simple Shoe -
And past my Apron-and my Belt
And past my Bodice - too -

پاشى وئى قيا كو من قرر بكهت
من ب هه مى فه وهكى خوناڤى
ل سهر له وهنديا كه وكه ووكه كى
ئه ز ژى ب رى كه فتم.

ئه و تات ل دوى من زور زورى نيزيك
من ههست د كر پانيا زيفا پيلاقا وى
هه تا كوزه كى، پاش پيلاقا من
ته ژى ته ژى مرارى د بوون.

كو ئه م گه شتینه باژيرى هسك
كه سه كى ناسيار دى بين لى نه بوو
پاش خو چه ماندن و هيف كرنا ب هه يبهت
دهريا پاش فه چو.

And made as He would eat me up -
As wholly as a Dew
Upon a Dandelion's Sleeve -
And then - I started - too -

And He - He followed - close behind -
I felt his Silver Heel
Upon my Ankle - Then my Shoes
Would overflow with Pearl -

Until We met the Solid Town -
No One He seemed to know -
And bowing - with a Might look -
At me - The Sea withdrew -

۲۰۷ ■

من مه يهك قه خوار كو هه تا نوكه
 كه سى نه كرىه د جامىت سه دهف دا.
 ل رهخ ئوو چانىت «راين» ئى هه مى كوپ*
 نه شين جامه كا هو به ره هم بئين.

ژ هه وای يا مه ستم،
 ژ دلؤيا خوناقى يا خرابم،
 د روژىت بى بريانىت هاڤينى
 ئەز ل مه يخانيت ساهى دگه ررم.

دهما مه يفرؤش مېشه كا سه رخؤش
 ژ گولا هى دكه ت،
 بابه ليسك كو خو قه دكيشيت
 ژ نؤشا گولا
 مه ستى يا من هنگى زىده تر دبىت.

* نه هه مى توويت فرانكفورتىش ژى (فرانكلين)

■ 207

I taste a liquor never brewed -
From Tankards scooped in Pearl -
Not all the Vats upon the Rhine*
Yield such an Alcohol!

Inebriate of Air - am I -
And Debauchee of Dew -
Reeling - thro' endless summer days -
From inns of Molten Blue -

When "Landlords" turn the drunken Bee
Out of the Foxglove's door -
When Butterflies - renounce their "drams"-
I shall but drink the more!

---

* Not all the Frankfprt Berries (Franklin)

داكو فریشته كولاڤیت به فرین بزقرین
ئوو قدیس بیهزنه بهر په نجه ری،
دا ئه و سه رخوشا كچكه ببینن
كو پالی دایه ټ «بلندی یا» روژی.

Till Seraphs swing their snowy Hats -
And Saints - to windows run -
To see the little Tippler
Leaning against the - Sun -

٦٦٠

من هیزا خو د پهنجه یان داگرت
ئوو ئەز دژی دنی ههستم.
هیز نه هندی یا داویدی
بهس ئەز ل وی ب جه رگتر بووم.

من به ره بهستی خو هاقت
به لی ئەز بووم کو که فتمه خار
هه ری جالوت یی مه زن بوو
ئان ئەز زور زور یا کچکه بووم؟

 660

I took my Power in my Hand -
And went against the World -
'Twas not so much as David - had -
But I - was twice as bold -

I aimed by Pebble - but Myself
Was all the one that fell -
Was it Goliath - was too large -
Or was myself - too small?

۵۷۷

ئەز چووم بههشتى
باژيرو كه كه
ب تيشكا ياقووتان يا روناھييه
په له خى وى پەر
كرتر ل زهڤيان
د ناڤ شه ونميدا
ب جوانى مينا ئەوان ويناھه
كو هه تا نهۆ كهس نه كيشانه.
مرؤڤ ژى وهكى بابە ليسكانه،
به ژنه كا رندو
هه لسووكه فتا جوان
ناقوونيشان ژى وهك قوويى ئاقى
د كومه لگه ها هو يا بى هاوتا.
ب هزرا خو دى شيم
كو يا رازى بم.

■ 577

I went to Heaven -
'Twas a small Town -
Lit - with a Ruby -
Lathed - with Down -

Stiller - than the fields
At the full Dew -
Beautiful - as Pictures -
No Man drew -
People - like the Moth -
Of Mechlin - frames -
Duties - of Gossamer -
And Eider - names -
Almost - contented -
I - could be -
'Mong such unique
Society -

۹۸۲

ئەگەر ئەز بشييم وەنەكەم، بشكيت دلى كەسەكى،
ئەز ب خورايى نەزىامە هنگى.
ئەگەر نازارا ئىكى كيم بکہم
برينا ئىكى ئەز تيمار بکہم
چىچكەكى كەفتى
بۇ ھيلينا وى قەگەرینمەقە
ئەز ب خورايى نەزىامە هنگى.

■ 982

If I can stop one Heart from breaking
I shall not live in vain
If I can ease one Life the Aching
Or cool one Pain

Or help one fainting Robin
Unto his Nest again
I shall not live in Vain.

۲۱۰

ئەگەر پشتى من
بن تل سۆر چىچك هاتن بو ئېره
ئەوى تۇقا سۆر د گەردەنى دا
چىنكەكى نانى ل باتى من بدەنى.

ئەگەر ئەزىنە شىيام
سپاسيا تە بىكەم،
بزانە ئەگەر خەوا گرانە.
ئەز يا هەولئ ددەم،
بەلئ لئىقئىت من بەرى ئاشانە.

 210

If I shouldn't be alive
When the Robins come,
Give the one in Red Cravat,
A Memorial crumb -

If I couldn't thank you,
Being fast asleep,
You will know I'm trying
With my Granite lip!

۳۵۶

ئەگەر پەیمان با پاییزی ھاتبای
 ئەز دا ھاڧینی دەمە لایەکی
 ب گرنژین ئوو ب دەست ھزاندنئ
 وەك وی خانما مېشكەکی ھی دكەت.

گەر سالەكا دی شیا بام تە بینم،
 دا گڤیشینم ھەیفان، كەمە تۆپ.
 ئوو ھەر ئیکی دا د سندوقەکی نېم
 دا كو ھەژمارا وان ژ بیر نەكەم.

چەند سەدەیان گەر توفەمابای،
 ئەز دا وان سەددا ب تیلان ھژمیرم.
 ئوو دا ژ ئیک کیم كەم،
 ھەتا پەنجیت من ل جەھەکی دوور كەقتبانە خواری.

■ 356

If you were coming in the Fall,
I'd brush the Summer by
With half a smile, and half a spurn,
As Housewives do, a Fly.

If I could see you in a year,
I'd wind the months in balls -
And put them each in separate Drawers,
For fear the numbers fuse -

If only Centuries, delayed,
I'd count them on my Hand,
Subtracting, till my fingers dropped
Into Van Dieman's Land.

گەر باوهرى يا من يا وهسا با كو گاڤا مرنى
ئەز دى گەمەڧ تە،
رحا خو وهكى پيستهكى زيده
ئەز دا ژ بەر خو كەم.
ئوو بى ئىك و دوو هەتا هەتايى دا ھەل بژىرم.

بەس نھۆ كو من چ يەقن نينه
نابەينا من و تە چەندا زۆرە
ئەڧ ليكترازان من زۆر تيشينيت
مينا مېشا ب شاخ
جھى پېڧەدانا وى ديار نيه.

If certain, when this life was out -
That yours and mine, should be
I'd toss it yonder, like a Rind,
And take Eternity -

But, now, uncertain of the length
Of this, that is between,
It goads me, like the Goblin Bee -
That will not state - its sting.

۲۰۴

دئ بۆ ته بئرم رۆژه لاتن يا چاوايه
 هاتنا بن تل سؤرانه.
 مه له يا دهنگا ناقوسا ل ديريٽ نيزيك رووباري يه،
 خه بهر وهكي سمورانه كو دبه زن،
 فه كرنا سه رپوشيت شه قئ ل گركانه،
 دهستيكرنا بلبلانه*.
 پاشي من هيدي گوته خو
 ئەفه ئيللا هر سپيده بيت!
 بهس چاوا ئاڤا دبیتن ئەز نزانم
 دئ بيٽري كو دهرهجه كا بنه قشي يه
 كو جلك زهر كورر ئوو كيژن لي سهر دكهفن
 ههتا كو دگه هنه لايي دي،
 ماموستايه كي ئاييني ب جل ئوو بهرگيت رساسي
 په رجانئ هينقاري هيدي دئ هه لگريت،
 ئوو دئ ريكي بۆ مه ر و مالاتي فه كهت.

* چيچكه كي موهاجرئ دهنگ خوش ئه مريكي يه (وييستر) كو بلبل ين هاتي د وهرگيراني دا.

■ 204

I'll tell you how the Sun rose -
A Ribbon at a time -
The Steeples swam in Amethyst -
The news, like Squirrels, ran -
The Hills untied their Bonnets -
The Bobolinks*- begun -
Then I said softly to myself -
"That must have been the Sun"!
But how he set - I know not -
There seemed a purple stile
That little Yellow boys and girls
Were climbing all the while -
Till when they reached the other side -
A Dominie in Gray -
Put gently up the evening Bars -
And led the flock away -

---

* An American migratory song bird (webester)

۲۰۴ ■

كەسەك نيمە ئەز،
توش ھەرى كەس نىي؟
پا ئەم جۆتە كىن.
وہ نہ بېژە كەس،
دا كو من و تە، ئەو نەفى نەكەن.*

كەسەك بوون «كەسۆ» چەند ئا ب ترسە
زۆر شەرمە، شەرم!
ھەمى ھافىنى، ۋەكى بەقەكى
ناقى خۆ گۆتن بۆ گۆما ئاقى.

* د پەرتوكا فرانكلینی ل جاتی پەيڤا (نەفى) پەيڤا (راگەياندن) يا ھاتىە ب كار ئىنان

 204

I'm Nobody! Who are you?
Are you - Nobody - too?
Then there's a pair of us!
Don't tell! they'd banish us - you know!*

How dreary - to be - Somebody!
How public - like a Frog -
To tell one's name - the livelong June -
To an admiring Bog!

---

* Don't tell! they'd advertise- you know! (Franklin)

١٧١٤

تو دگه‌ل به‌فری دهیی
ئوو دگه‌ل نووبوونا ئاخى دى چیه‌فه
دگه‌ل قارقارا شرینا قه‌لى
ئوو دگه‌ل هاتنا ده‌نگا كه‌یفخۆشیی.

تو دگه‌ل ترسى دهیی
وهسا ب پینگاڤیت كه‌یفخۆش دبۆرى
كو مروّف ژ نوو هه‌ولا ژینی بدهت
ل هنداف كووراتی یا بی بنا ته.

 1714

In snow thou comest
Thou shalt go with the resuming ground
The sweet derision of the crow
And Glee's advancing sound

In fear thou comest
Thou shalt go at such a gait of joy
That man anew embark to live
Upon the depth of thee -

۲۳ ■

ب ناهئ مئشئ
ئوو بابە لئسكئ
ئوو گئقئ يا بائ، ئامئن.

 23

In The Name of the Bee -
And the Butterfly -
And the Breeze - Amen!

۵۳۵

رەنگە بتنى تر بىنىم
 گەر ئەزەل تەنيايى يا خۇ بەھىمە دەرى
 ئەزەز وەسا يا دگەل تەقدىرا خۇ راھاتى
 كو ھەر رحەت يەكا دىكە
 رەنگە تارىياتى تىك بەدەت.
 ئو ھۇدا كچكە تەزى بەكەت
 كو زۆر كچكە ترە ژ ھەندى
 جەھى ئارمانجىت وى بىت.

چ ھەق بەندى دگەل ئومىدى من نىنە.
 رەنگە بۇ من سەرئىشان بىت،
 ئو شىرىن شانۇگەرى يا وى كوفراوى بەكەت
 ئەو ھەرىما كو بۇ ئىشى ھاتىە دانان.

رەنگە ساناھىتر ئەو بىت
 كول ھىسكى ژ پىيان بەكەم،
 دا ئەزەز بەگەھمە گزىرتا خۇ يا سەمالى.
 پاشى ژ كەيفخۇشيان بمرم.

■ 535

It might be lonelier
Without the Loneliness -
I'm so accustomed to my Fate -
Perhaps the Other - Peace -

Would interrupt the Dark -
And crowd the little Room -
Too scant - by Cubits - to contain
The Sacrament - of Him -

I am not used to Hope -
It might intrude upon -
Its sweet parade - blaspheme the place -
Ordained to Suffering -

It might be easier
To fail - with Land in Sight -
Than gain - My Blue Peninsula -
To perish - of Delight -

۲۹۱

ژ بېژينگا سوربى هاته خواري
دارستان هه مى تىكدا داپوشى
ب هېرى يا مه رمه رين
كوريشكىت ريكي هه مى پرر كرن.*

ئەو ديمه كى سافى چى دكه ت،
ل چيا ئوو دهستان
ئەنيه كا پان ل روژه لاتى
بو روژه لاتى پان دكه ته فه.

ل په رجانى سەر دكه قيت.
هه مى ستوونيت وي دادپوشيت،
هه تا كو دبن خوريا وي دا به زر دبیت.
پاش دياريه كا ئاسمانى ئەو دى به خشيت.

* ب تنى ئەف چار ديره ليړه و د په رتوكا فرانكلينى وەك هەقن

■ 291

It sifts from Leaden Sieves -
It powders all the Wood.
It fills with Alabaster Wool
The Wrinkles of the Road* -

It makes an Even Face
Of Mountain, and of Plain -
Unbroken Forehead from the East
Unto the East again -

It reaches to the Fence -
It wraps it Rail by Rail
Till it is lost in Fleeces -
It deals Celestial Vail

---

* Only the first stanza of this poem is the same as Franklin's edition.

بۇ قورما، تايا و كۆما گيايى
بۇ ھۇدا خالى يا ھافيني،
بۇ دۆنمىت دەرزييت زەفيان،
يا بى نيشان، بتنى بۇ وان.

گرييت تۆررى ل ستونان ددەت.
وەك گرنجكيت پى شارنى
پاشى ھونەر مەندييا خۇ، وەكى رھا دى راگريت.
دى بىژى كو چ جا نەبوو.

To Stump, and Stack-and Stem -
A Summer's empty Room -
Acres of Joints, where Harvests were,
Recordless, but for them -

It Ruffles Wrists of Posts
As Ankles of a Queen -
Then stills its Artisans - like Ghosts -
Denying they have been -

۳۵۵

مرن نه بوو، چونكى يا راوهستايى بووم.
 مرى ههمى د دريژكرى ئوو نفستينه،
 شهف ژى نه بوو، له و كو زمانى ناقوسان
 بو بانگى نيقرول دهري بوو.

سه هؤل نه بوو، له ورا كول سهر گيانى خو
 خشينا بايى زه هراوى من ههست دكر.
 ئاگر نه بوو، ژ بهر كو مه رمه رين پيى من
 ب تنى بهس بوو كو ميحرايى فينك بكهت.

لى تاما ويى وهكى ئەقانه ههميان بوو.
 مه يتيت كو من ديتى ب چاقان
 دريژكريى ئوو ئاماده بو فهشارتنى،
 مه يتى من ئيناڤ هزرا من.

■ 355

It was not Death, for I stood up,
And all the Dead, lie down -
It was not Night, for all the Bells
Put out their Tongues, for Noon.

It was not Frost, for on my Flesh
I felt Siroccos - crawl -
Nor Fire - for just my Marble feet
Could keep a Chancel, cool -

And yet, it tasted, like them all,
The Figures I have seen
Set orderly, for Burial,
Reminded me, of mine -

دا بېژى كو ژينا منا داتراشى
د ناف چارچووڤه كى داناي
ئوو بى كليل، ئەز يا نەشىم هەناسا خو هەلبىكىشم،
وهكى هندەك نىڤه شه قان.

گاڤا كو هەر خودان ژينهك بى دەنگ دبیت
ئوو هەوا ل دەور و بەرا وامى دمىنیت،
ئان ل سەهۆلبەندا دژوار د سپىدەكا پايىزى دا
ترپا زەڤىيى ژ لىدانى دكەڤىتن.

ئەو زۆر وهكى ئالۆزیهكا بى برىان ئوو زۆرا سار بوو،
چ نیشان و چ بەخت نەبوون.
دەڤ رهخونك چ ديار نەبوون
كو هۆكار بیت بۆ دلسارىيى.

As if my life were shaven,
And fitted to a frame,
And could not breathe without a key,
And 'twas like Midnight, some -

When everything that ticked - has stopped -
And Space stares - all around-
Or Grisly frosts - first Autumn morns,
Repeal the Beating Ground-

But, most, like Chaos-Stopless-cool -
Without a Change, or Spar -
Or even a Report of Land -
To justify - Despair.

بۆ مروۇقى زۆر درهنگ بوو
لى بۆ خودى ھىشتا زوو بوو.
ئافراندىن نەشىتن ھاريكاريى بکەت
بەلى پا دوعا ھىشتا دگەل مە بوو.
چەندى بلند ئوو جوانە ئاسمان
گاڭا کو زەقى تىرا ديار نەبیت.
ھنگى دى بىنى کو خودى وەكى
جیرانى ميژين، چەند دلۇقانه.

 689

It was too late for Man -
But early, yet, for God -
Creation - impotent to help -
But Prayer - remained-Our Side -

How excellent the Heaven -
When Earth - cannot be had -
How hospitable - then - the face
Of our Old Neighbor - God -

۷۴۷

چيكرنا ژيني زور يا ئاسانه،
هه‌می روژان ئه‌و، شولا خودی یه.
ئافراندن نییه، بزلی
هه‌ستانا هیزا مه‌زنا وی.

تیکدانا ژینی زور یا ئاسانه.
بو ئه‌و خودی ب زه‌حمه‌ت،
زه‌حمه‌ته،
هه‌تا‌ه‌تایی بده‌ته كه‌سه‌کی.

نه‌خشیت كو نه‌مای پچا وانه.
به‌س نه‌خشی خودی یی به‌رده‌وامه.
ل جهه‌کی دی روژه‌کی دانیت
ل جهه‌کی دی مروّقه‌کی ببه‌ت.

■ 747

It's easy to invent a Life -
God does it - every Day -
Creation - but the Gambol
Of His Authority -

It's easy to efface it -
The thrifty Deity
Could scarce afford Eternity
To Spontaneity -

The Perished Patterns murmur -
But His Perturbless Plan
Proceed - inserting Here - a Sun -
There - leaving out a Man -

۳۰۲

وهكى نوورئ
خوشيبه كا بئ برريانه،
وهكى مئيشئ
ئەف لاقژه يا بئ زهمانه.

خهلوهت وهكى دارستانئ
بئ دهنگ وهكى گئقييا بائ،
هەر چهند مهزنترين دارا
دهزينيت.

وهكى سپئدى د خوشترين
دهمئ وئدا،
دهما كوب كوتايئ دهيت،
ئوو ئه و ناقوسيت ئه بهدى
بانگ رادهيلن نيقه روژئ !

 302

It's like the Light -
A fashionless Delight -
It's like the Bee -
A dateless - Melody -

It's like the Woods -
Private - Like the Breeze -
Phraseless - yet it stirs
The proudest Trees -

It's like the Morning -
Best - when it's done -
And the Everlasting Clocks -
Chime - Noon!

۶۴۸

من یی دیتی چافہ کی کو رحی ددہت
 ل دہردورا ہودہیی دبہزیت
 دی بیئ یی ل تشتہ کی دگہرت.
 پاشی ئہو دی تاریر بیت،
 دی نہدیار ئوو مژگرتی بیت.
 پاش دی ہیئتہ قہپات کرن
 بیئ ہندی کو ئہو بیئزیت
 کو ئہو تشتی پیروزانی دیتی چ یہ؟

 648

I've seen a Dying Eye
Run round and round a Room -
In search of Something - as it seemed -
Then Cloudier become -
And then - obscure with Fog -
And then - be soldered down
Without disclosing what it be
'Twere blessed to have seen -

۱۳۲

د وئى گاڤا ئەز بەزر بووم، ئەز رزگار بووم
 من هەست ب دنا* ل بەر چوونى كر.
 بۆ سەفەرا ئەبەدى ئەز بەرھەڤ دبووم.
 نەژخافلكى هەناسە ھاتەڤ سىنگى من.
 من ھای ژئى بوو ژ لایى دى
 سىپەلەيت نائومىديى خۆ ڤەكيشا.

وەك كەسەكى ھاتىهڤه، ئەز هەست دكەم
 من رازىت زۆرىت كوور يىت ھەى كول تخوبى بىژم
 مەلەڤانەك ل دەريايى ئوو كەنارىت دوور
 پەيامنپرهكى رەنگ مردى، ل بەر ئىشيت دژوار ئوو كوور
 بەرامبەرى مەلەكووتى.

جارەكا دى مانا خۆشە.
 جارەكا دى دیتنا تىشتان
 كو گوچكان قەد گوە لى نەبوويه.
 چاقان پىشتر قەد نەدیتيه.

■ 132

Just lost, when I was saved!
Just felt the world go by!
Just girt me for the onset with Eternity,
When breath blew back,
And on the other side
I heard recede the disappointed tide!

Therefore, as One returned, I feel,
Odd secrets of the line to tell!
Some Sailor, skirting foreign shores -
Some pale Reporter, from the awful doors
Before the Seal!

Next time, to stay!
Next time, the things to see
By Ear unheard -
Unscrutinized by Eye -

جارهكا دى قه مانه قه
گاڤا سه دده دزيكه رن.
زور ب گراني تى دپه رن.
توييت ئاسمانى دزقرن.

Next time, to tarry,
While the Ages steal -
Slow tramp the Centuries,
And the Cycles wheel!

۳۰۹

دارشينيكي بېرره ئەو دى كەتيرا پيروژ دەتە تە .
 ياسەمىنى بە بۆ ناف تۆفانى ،
 ئەو دى خوشترين بېھنى پەررە كەت ،
 دا شەقا ھاڧينا تە خوش بکەت .

ئەو چىچكى سىنگى تە كرىه ھىلين خەنجەرى لى بدە
 بەندا دووماھىي قەيە كو دخوينيت :
 قول قول «بېورن دا ئىكى باشتەر»
 «بۆ وى بخوينيت گاڧا ئەز نەبم» !

 309

Kill your Balm-and its Odors bless you -
Bare your Jessamine-to the storm -
And she will fling her maddest perfume -
Haply - your Summer night to Charm -

Stab the Bird-that built in your bosom -
Oh, could you catch her last Refrain -
Bubble! "forgive" - "Some better" - Bubble!
"Carol for Him-when I am gone"!

۱۳۶۱

وهنهكه ئەز وئى خهونا خوۆش ب جوخينا سپيڊى تىك بدهم.
بهلكى وهبكه كو ئەو خهون
ديسا بهيتهف شهفئيت مندا.

ديتنا هيڙى مه دشه پلينييت.
جلكى سه رسامى
تهنها كراسى شلكى داىكا مه
د بههشتى دا بوو.

 1361

Let me not mar that perfect Dream
By an Auroral stain
But so adjust my daily Night
That it will come again.

Not when we know, the Power accosts-
The Garment of Surprise
Was all our timid Mother wore
At Home-in Paradise.

۱۶۹۸

ستتیرهكا زهر سفق هاته پيش،
هه تا گه هشته جهی خو یی بلند.
هه یقی کولایقی زیقی یی خو دانا،
ل روومه تی پرر رونا هیی وی.

شهف هه می تی کدا ته ژی نوور ببوو
وهك هۆله كا مه زنا گه ردوونی.
به ری خو مندا ئاسمانی بلند،
بابۆ، تو چه ند یی دم ئوو گا فناسی.

 1698

Lightly stepped a yellow star
To its lofty place
Loosed the Moon her silver hat
From her lustral Face
All of Evening softly lit
As an Astral Hall
Father, I observed to Heaven,
You are punctual -

۱۲۴۵

دهنگا وئى دەنگا بارانى ههتا گاڤا كو ئه و چه ميا.
 هنگى من زانى كو بايه.
 ته راتى يا هه لسووكه فتا وئى وهك سيبه لئى،
 به لئى هاتن ئوو هسكاتى يا وئى، وهك خيزى بوو.
 خو كيشا ئوو چوو بو دهبستا دوور،
 دهنگهك وهكى هيرشا له شكرهكى هات.
 ئه قئى جارى ئه و باران بوو.

بیر ته ژى کرن، کانی بۆش کرن.
 د ریکى دا لاقژه گوتن.
 دەر ل سهرى گرکان هه لگرت،
 له هى لئى ئينانه خواری.
 دهشت قوساندن، دهریا راکر،
 نافه ند ئوو بنکه هه ژاندن،
 پاشى وهكى ئلیاسى چوو
 د گهل هه ووران.

■ 1245

Like Rain it sounded till it curved
And then I new 'twas Wind -
It walked as wet as any Wave
But swept as dry as sand -
When it had pushed itself away
To some remotest Plain
A coming as of Hosts was heard
That was indeed the Rain -
It filled the Wells, it pleased the Pools
It warbled in the Road-
It pulled the spigot from the Hills
And let the Floods abroad-
It loosened acres, lifted seas
The sites of Centres stirred
Then like Elijah rode away
Upon a Wheel of Cloud -

۱۷۵۸

ئەقین دى شىتن ھەمى شۆلان بکەت، ژىلى ساخکرنا مرییان.
رەنگە ئەف شۆلە
ژ دىوھكى ھۆ بىت،
ئەگەر گيانى مە جىگرەك ھەبىت.

لى ئەقین زۆرا شەقى ئوو ماندى يە، دى بى بنقىتن.
ئەو يا برسى يە، دى بچەریتن.
ل بەر قى ھندى دى گەمى يا ھىلىت،
دى چیت ئوو دى خۆل مە قەشیریت.

■ 1758

Love can do all but raise the Dead
I doubt if even that
From such a giant were withheld
Were flesh equivalent

But love is tired and must sleep,
And hungry and must graze
And so abets the shining Fleet
Till it is out of gaze.

۷۰۹

ئەگەر ئەز شىيا بام،
خۆ ل خۆ وندا بكم.
قشلا من هنگى
به رانبهر دلان دا خۇراگريت.

به لى هيرشا من ل سهر منه.
چاوا ههدار بم،
كو هشيرى يا خۆ قهيد ئوو بهند نه كه م؟

ل بهر وى هندى كو ئەم دوو شاهين
ههتا ئەز ل خۆ خۆ قه نه دزم
چ ئەنجام نابن.

 709

Me from Myself - to banish -
Had I Art -
Impregnable my Fortress
Unto All Heart -

But since Myself - assault Me -
How have I peace
Except by subjugating
Consciousness?

And since We're mutual Monarch
How this be
Except by Abdication -
Me - of Me - ?

۱۶۲۱

سپىده دەيندارا ھەميانە.
بۇ ھندەكان شەف
بۇ ھندەكيت زيگرتى، ئەو
نورا پيروزا خودى يە.

 1621

Morning is due to all -
To some - the Night -
To an imperial few -
The Auroral Light -

۲۲۳ ■

سپېده جهی خونائی یه
گه‌نمشامی نیفرۆ چی دبیت
روناهییا پشتی شیقی بو گولانه.
گیلاس* بو رۆژنأفای نه.

---

* په‌یفا «Duke» مانایت جیاوازیته هه‌ی. د ئی هوزانی دا مانایا كو د گه‌ل دیریت پیشتر د گونجیت مانایا دارا گیلاسی یه كو د فه‌ره‌نگا وییستر مانایا چاری یه. (وه‌رگیز)

 223

Morning - is the place for Dew -
Corn - is made at Noon -
After dinner light - for flowers -
Dukes* - for Setting Sun!

---

* Any of several cultivated cherries between sweet cherries and sour cherries.
(Webster)

۱۶۴۵

سپیدا کو بهس جارەکی دەیت،
وہسا دانی، بیته دوو جار.
دوو سپیدە د سوبەھیەکی دا
ژین دا بیته کہرمەکا بی هەفتایی.

 1645

Morning that comes but once,
Considers coming twice -
Two Dawns upon a single Morn,
Make Life a sudden price -

۶۲۰

دیناتیہ کا زور، زور یا پیروزہ
 بو چاقہ کی خوش
 ژیراتی یا زیدہ دیناتی یا بیسنوور.
 د قیدا ژی وہ کی ہمی تشتیت دی
 زورینہ یہ کو بریاری ددہت.
 دگہل بہ، ہنگی تو زور یی ژیری.
 دوو دل بہ، ہنگی یی مہترسیدار
 ئوو بی ئیکو دوو دی تہ زنجیر کہن.

 620

Much Madness is divinest Sense -
To a discerning Eye -
Much Sense - the starkest Madness -
'Tis the Majority
In this, as All, prevail -
Assent-and you are sane -
Demur-you're straightway dangerous -
And handled with a Chain -

۵۳۸

پېدقى يە دەرد ھەبىت،
ئان خەم ئوو ئىشەك،
دا چاڭ بۇ لايى جوانىي بزقرىت.

كو ھاڧرى قەدا،
زۆر ب كىمى ئەو دى خۇشىي بينىت.
وھكى قەندىلان.

خۇشى يا رەمەكى
دى ھىتە كررىن زۆر زۆر ئەرزانتىر،
جوانىھكا زۆرتىر بەھا يا پتىر.

مەولاناىي مە،
ب ئىسراف نەزانى
كو رھى ل سەر سەلىيى دانىت.

■ 538

Must be a Woe
A loss or so -
To bend the eye
Best Beauty's way -

But-once aslant
It notes Delight
As difficult
As Stalactite -

A Common Bliss
Were had for less -
The price - is
Even as the Grace -

Our lord-thought no
Extravagance
To pay - a Cross -

۱۱۰۷

شكه لكی من یی ته نگ دبیتن، ئەز یا ل رهنگان ماندی وشهقی بووی.
من هه وایی تازه پی دقیت.
شیانا لیل یا په ر فه کرنی
تیز و حنه کا ب شكه لكی من دكهت.

ئیللا هیزا بابهلایسکی من هه بیتن
فرین ب خو هیمایه که
بو مه زنا تی
بو گه هشتنا ئاسمانی بلند.

پیدی ل هه می هیمایان ئەز حهیران بيم،
ئیللا شفریت هه می هیمایان فه بکه م
پاشی رهنگه ئەز نیشانی
خودی بینم.

■ 1107

My Cocoon tightens - Colors tease -
I'm feeling for the Air -
A dim capacity for Wings
Demeans the Dress I wear -

A power of Butterfly must be -
The Aptitude to fly
Meadows of Majesty implies
And easy Sweeps of Sky -

So I must baffle at the Hint
And cipher at the Sign
And make much blunder, if at least
I take the clue divine -

۱۷۷۳

دهفته را ژيی من پيش ته قافبوونی دوو جاريیت ته قاف هاته پيکفه دان.
هيشتا دا بزنام
كا هەري بۆ من ئەبهديه ت دي
پيشهاتا سيیي ئاشکرا که تن.

چەند ئا گران ئوو بي هیفیکه ره
بیره وهريا دوو جاريیت چووی.
دوو ری ئەو تشته ل بههشتی دزانين
ئوو هەر فی تشتی ل دوزهخی دخوازين.

 1773

My life closed twice before its close;
It yet remains to see
If Immortality unveil
A third event to me,

So huge, so hopeless to conceive
As these that twice befell.
Parting is all we know of heaven,
And all we need of hell.

۷۶۴

ژيانا من تڧه نڭە كا تڧى
 ل كوڧىه كى يا كه فتى بووم.
 روڧه كى كو خودانى من چاڧ ب من كه فت
 ئەز هەلگرتەم دڭەل خو برم.

د نائف پەرچىت كۆڧى نھا
 ئەم رىڧىنگىن.
 ئوو شقران ل ئاخى ددەين
 گاڧا كول زمانى وى هەوار دكەم
 بى ئىكوو دوو بەرسڧى ل چىايان وەردگرم.

دەنڭڧە دانا كەنينا من
 وەكى گوررى يا ئاگرەكى يە د گەلى دا،
 وەكى كەنى يا نەڧخاڧلكى
 د نائف دەڧى بوركانە كى.

■ 764

My Life had stood - a Loaded Gun -
In Corners - till a Day
The Owner passed - identified -
And carried Me away -

And now We roam in Sovereign Woods -
And now We hunt the Doe -
And every time I speak for Him -
The Mountains straight reply -

And do I smile, such cordial light
Upon the Valley glow -
It is as a Vesuvian face
Had let its pleasure through -

پشتى رۆژهكا خوش كو شه قى
ل بن سه رى سه روكى خو زي ره قانم
بو من ژ هه قنقستنه كى ل سه ر ناليكا ته ژى په ر
زور خوشتره.

بو دوژمنى وى دوژمنم
دوژمنه كا زورا غه دار
ل هيف كرنا زه را من و كليكا سار
كه س رجا خو ده ربا ز ناكه ت.

هه رچند ژى من ل ژى وى دريژتره
خوزى كو نه و زورتر مابا
ل به ر هندى من شيانا كوشتنى يا هه ي
بى هندى كو بشيم بمرم.

And when at Night - Our good Day done -
I guard My Master's Head -
'Tis better than the Eider - Duck's
Deep Pillow - to have shared -

To foe of His-I'm deadly foe -
None stir the second time -
On whom I lay a Yellow Eye -
Or an emphatic Thumb -

Though I than He - may longer live
He longer must - than I -
For I have but the power to kill,
Without-the power to die -

۱۵۷۶

ل ہر جہی، خانیی بکہ تن مروقی چاک
دہور و بہر دی ب رہوش کہ فن
ہیٹکہ رہ کہ وکہ بیٹ مہ زن
ل دہوری ستیری.

 1576

No matter where the Saints abide,
They make their Circuit fair
Behold how great a Firmament
Accompanies a Star.

٦٤٩

چ ئيش نينه من ب ئيشينيت
رح ب ئازادى
ل پشت ئەفان هيسكيت رزى
نه خشه كى زور ئى بويرتر يا فهدهونيت.

كو بررهكى ناهيت برين
و ب شيرى ناهيته درين
پا بيژه من دو گيانيت هه
ئىكى گرى دهى يى دى دى فرريت.

گاڤا كو هه لو هيلينى دهيليت
زووى نهو دى گههته ئاسمانى بلند
تو ژى دى شىي
وهكى وى بكهى.

■ 649

No Rack can torture me -
My Soul - at Liberty -
Behind this mortal Bone
There knits a bolder One -

You cannot prick with saw -
Nor pierce with Scimitar -
Two Bodies - therefore be -
Bind One - The Other fly -

The Eagle of his Nest
No easier divest -
And gain the Sky
Than mayest Thou -

پېدقی یه تو بخۆ
دوژمنی یا خو بکهی
دیلی ئوو ئیخسیری بخۆ هشیاری یه
ئوو ئازادی ژی هەر یا وهسا یه.

Except Thyself may be
Thine Enemy -
Captivity is Consciousness -
So's Liberty -

۱۱

کہس نہ ناسیتن ئہ قی سؤرگولی
 رہنگہ زیارہ تکارہک بیتن ئہ و
 ما نہ وہ سایہ کول سہر ریکی من لیقہ کر ئوو
 بو تہ من ئینا
 ب تنی میشی دی دل بو تہ نگ بیت
 ئان بابہ لیسکی
 ئہ و بلہ ز و بہ ز ژ ریکہ کا دوور
 بو سہر سینگی وی یی خو قوساندی
 بہس زیمو کہک دی حہیران مینیت
 بہس گیقیبا بای دی نالیان ہیلت
 ئہ ی گولا کچکھ ! چہ ند ئا ب ساناہی یہ
 کو بو تہ بمرم !

 11

Nobody knows this little Rose -
It might a pilgrim be
Did I not take it from the ways
And lift it up to thee.
Only a Bee will miss it -
Only a Butterfly,
Hastening from far journey -
On its breast to lie -
Only a Bird will wonder -
Only a Breeze will sigh -
Ah Little Rose-how easy
For such as thee to die!

۱۳۴۹

دل ب گویالی ئان ب بهرەکی ناهیتە شکاندىن
قامچیه کا کچکه کو نه شیى بئینی
ئەز پى دزانم.

ل وی کهسى سىحراوی دان
کو ژ پييان کهفت
به لی ناڤى وی قامچى
مه زنتره ژ هندی کو ئەز بئینمه زمان.

يا مه زنه وهك وی چيچكى
كو دخوينیت
بو وی بهرى
كو بو دچیت.

بو سه رشوورى نه پیدفى یه
ل سه ر عردى خو بچه مينیت ئو ب ریڤه بچیت
سه رشوورى یا قیت به یا قیت
کو دنیا تهف مولكى ته یه.

■ 1349

Not with a Club, the Heart is broken
Nor with a Stone -
A Whip so small you could not see it
I've known

To lash the Magic Creature
Till it fell,
Yet that Whip's Name
Too noble then to tell.

Magnanimous as Bird
By Boy descried -
Singing unto the Stone
Of which it died -

Shame need not crouch
In such an Earth as Ours -
Shame - stand erect -
The Universe is yours.

۲۷۹

ژ هەمی رحیٔ ئافراندی
 من بەس ئیك یا هەلبژارتی
 گاڤا کو رح ژ هەستا خو خالی دبیت
 ئوو چ فندوفیل نامینن
 گاڤا ئەو تشتی کو هەبووی ئوو نۆکه هەمی
 جداجدا جه وههري خو ئاشکرا دکهن
 ئوو ئەف شانۆگهري یا له شان
 وهکی خیز ئوو تۆزی بجیت
 گاڤا نیشان مه زنیٔ مه زن ئاشکرا دکهن
 گاڤا تهم ئوو مژ نه مینیت
 هیفکه ره وی زه ررا کو من
 ژ ناف هەمی چیکریٔ ئاخ
 ژئ گرتی.

■ 279

Of all the Souls that stand create -
I have elected - One -
When Sense from Spirit - files away -
And Subterfuge - is done -
When that which is - and that which was-
Apart - intrinsic - stand -
And this brief Drama in the flesh -
Is shifted-like a Sand -
When Figures show their royal Front -
And Mists-are carved away,
Behold the Atom - I preferred -
To all the lists of Clay!

۳۱۹ ■

ژ مه فره غ ئوو ژ په لا سوور
 ئاسمانی باکوور ئەف شه فه
 چ ب جوانی یی چی دبیتن
 دگهل خو چهند ئی هه فگره
 چهند ژ ترسیانی یی دووره
 چهند ئی بلند ئوو بی منهت
 ژ دنیایی ئان ژ منه.

کو رجا ساکار ئا من ژی دنه خشینیت
 ب داف دافیت مه زناتی یا خو
 دا ئەز بگه همه دیتنه کا فراوانتر
 دا ب نازی رابمه سه ریپیان
 ئوول هه وایی ئوو مروفتان
 ل بهر خو هه لکیشانا وان، خو فه کیشم.

■ 319

Of Bronze - and Blaze -
The North - Tonight -
So adequate - it forms -
So preconcerted with itself -
So distant - to alarms -
And Unconcern so sovereign
To Universe, or me -
Infects my simple spirit
With Taints of Majesty -
Till I take vaster attitudes -
And strut upon my stem -
Disdaining Men, and Oxygen,
For Arrogance of them -

مه زناتی ئوو هیژاتییا من رهنگه که ل ژینا کۆفیان
ئه ما شانۆیا مه زنا وی
چه ندین سه دان دی مژوول که ت
د وی ده می دا، ئه ز ژ میژه یه
بوویمه دورگه هه ک د ناڤ پاوانه کی ته ژی گیا دا
کو ژ چیرچیرۆکا بچیته دهر
که س بیرا من ناکه ته ڤه.

My Splendors, are Menagerie -
But their Completeless Show
Will entertain the Centuries
When I, am long ago,
An Island in dishonored Grass -
Whom none but Beetles, know -

١٦٧٥

مه ژ خودی تشتهك دقیت، ئەو ژى كو ژ مه ببۆریت
ل نك وى يا ئاشكرايه ئەو گونهها ژ مه بهرزه و
يا فهشارى هه مى ژينى
د زیندانهكا، جادوویى دا.
ئهم لومهيا كهيف خوشى دكهين
بۆ ركابهريا ئاسمانى.

 1675

Of God we ask one favor, that we may be forgiven -
For what, he is presumed to know -
The Crime, from us, is hidden -
Immured the whole of life
Within a magic Prison
We reprimand the happiness
That too competes with Heaven -

۱۱۸۶

ئەي دەما مەزن ئوو پىرر ھىژا
ھىدى پاژو
دا ژ ديتنا تە تىر بىم
نۆكە كو من زۆر يا ديتى
خۆ راناگرم ب تىھناتى.
رۆژەكا دى يە
ئەف سىپىدەيە
بۆ وى كەسى
كو بەرەف سىدارى دىبەن.

■ 1186

Oh Sumptuous moment
Slower go
That I may gloat on thee -
'Twill never be the same to starve
Now I abundance see -
Which was to famish, then or now-
The difference of Day
Ask him unto the Gallows led -
With morning in the sky

۲۱۶ ■

دگه‌ل قى تۆفانى، كه‌سكه‌سۆر هه‌لات
 دگه‌ل دره‌نگ سپىدى، رۆژ دگه‌ل هه‌وران
 وه‌كى فيلييت هار
 ل به‌ر هه‌سويى ژوردا هاتنه‌ خوار.

ته‌يران ب كه‌نى هيلين چوول كرن
 زريان ژى پاشان ب دوماهى هات.
 مخابن چاقيت كو هاقين تيدا
 يا گه‌ش ئوو روهن بوو، د بى سرنج بوون.

خه‌مسارى يا مرنى دگه‌ل بىده‌نگى يا وى
 چ سپىده نه‌شين وى بلقين
 بتنى كو ده‌نگا، هيدىيا ئاسمانى
 وى بلقينيت.

■ 216

On this long storm the Rainbow rose -
On this late Morn - the Sun -
The clouds - like listless Elephants -
Horizons-straggled down -

The Birds rose smiling, in their nests -
The gales-indeed - were done -
Alas, how heedless were the eyes -
On whom the summer shone!

The quiet nonchalance of death -
No Daybreak-can bestir -
The slow - Archangel's syllables
Must awaken her!

۴۵۳

سه‌فه‌را مه زۆر چوو بوو پيش
 كيم ئوو زيده ئەم ب پييان نزيك ببوين
 ل دوريانا زۆر يا بترسا هه‌تا هه‌تايي
 ل جاده‌يا بووني
 پينگافيت مه نه‌ژخافلکي ترسي گرتن.
 زۆر ب گراني دچوونه پيش
 د پيش مه‌دا باژير هه‌بوون
 دارستانا مريان به‌لي د نيڤا ريكي
 ريكا فه‌گه‌ررياني نه‌بوو
 پشت سه‌ري مه يا گرتي بوو
 د پيش مه دا زي ئالايي سبي يي هه‌رمانی
 ئوو خودي بوو ل به‌ر هه‌ر ده‌ري.

■ 453

Our journey had advanced -
Our feet were almost come
To that odd Fork in Being's Road -
Eternity - by Term -

Our pace took sudden awe -
Our feet - reluctant - led -
Before - were Cities - but Between -
The Forest of the Dead -

Retreat - was out of Hope -
Behind - a Sealed Route -
Eternity's White Flag - Before -
And God - at every Gate -

۷۶۰ ■

ئيش رهه كا بي ئاگايه.
ب بيرا وي ناهيت
كهنگي دهست پيكر ئان زي كا بي وي
دنيا چهوا بوو.

ئاينده نيه، بتنى ئه و ب خو
ديماهيا وي يا د رابردى دا
ئوو ئايندهيى ب روھنى دىينيت
هاتنا ئيشى ب دهورائيت نوو.

 760

Pain-has an Element of Blank -
It cannot recollect
When it begun - or if there were
A time when it was not -

It has no Future - but itself -
Its Infinite contain
Its Past - enlightened to perceive
New Periods - of Pain.

۱۵۱

بابى بىند
مشكه كى تو بهه لسه نىگينه
كو كتك لاريا پى بكه ت
پاشى ل ملكى پاشايا خو
كوشكه كا خوش بدهره جرجى

ئەو كۆزىه كى دۆلابى دى هەلبىزىرىت
گەرم ئوو نەرم ئوو ئاسمانى
دا پەنجۆلان ل پەنىرى بدەت هەمى رۆژى.

 151

Papa above!
Regard a Mouse
O'erpowered by the Cat!
Reserve within thy kingdom
A "Mansion" for the Rat!

Snug in seraphic Cupboards
To nibble all the day,
While unsuspecting Cycles
Wheel solemnly away!

۷۸۸

چاپكرنا به رهه مه كى
داشكاندنا هزر ئوو بيرا مرؤقى يه
بؤ شؤله كا هو يا كرئت
به له نغازى يا هه ژى يه.

رهنگه مه بقئت
ل خه لوه تا پاشخانا خو
پاكرتر بچينه نك خودى
ل جاتى هندى كو به فرا خو بو پاشه روژى هه لگرين.

هزرا وى يه يى هزر داى
پا ئه ف هه وايى ب هه يبه ت
بفرؤشه وى
يى كو ل سهر رهنگى وى بيتن.

 788

Publication - is the Auction
Of the Mind of Man -
Poverty - be justifying
For so foul a thing

Possibly - but We-would rather
From Our Garret go
White - Unto the White Creator-
Than invest - Our Snow -

Thought belong to Him who gave it -
Then-to Him Who bear
Its Corporeal illustration - Sell
The Royal Air -

بازرگانى چاكي يا يه زدانى مه زن به
به لى حاشا رحا گران
ب بى ناڤى يا سه وداگه ريبى
سئك نه كه.

In the Parcel - Be the Merchant
Of the Heavenly Grace -
But reduce no Human Spirit
To Disgrace of Price -

۱۶۳۲

زۆر ب قالاتى ئوو ب ئارامى
بن تل سۆرى هيلين هيللا
ئوو پهريت خو جهرباندىن
ئەوى ب چ ريكان نه دزاني
بهس كه له كا خو رادا ئوو چوو
به رهف كانبيت گوته گوتا ئەو ب رى كهفت.
ئەو ل دوو نيقرۆژى نه بوو
ئەو ل دوو سه ريشكان نه بوو
بى حال ئوو مال ئەوى داخوازيهك هه بوو
ئەو چيچكيت كو لى به زر بووى.

■ 1632

Quite empty, quite at rest,
The Robin locks her Nest, and tries her Wings.
She does not know a Route
But puts her Craft about
For rumored Springs -
She does not ask for Noon -
She does not ask for Boon,
Crumbless and homeless, of but one request -
The Birds she lost -

۷۸۱ ■

په شيمانى بیره وهريه كا ب ئاگايه
هۆكارپت وى هه مى د ساخن
كريارپت چوويى د ئاماده نه.
ل بهر دهركى ئوول نك په نجه رى

رابردوويى دى ل بهرام بهر رحى دانپت
ئووب روئاهيا شه ماله كى دى هپت كه تى
دا كو بشپت
رىكى بو باوه رى فه كه ت.

په شيمانى دهرمان نيه
ئافاته كه، خودى زى چاره بو نيه.
له ورا كو وى ب خو يا داناي
ئووه پزايى دۆزه خى يه.

■ 781

Remorse - is Memory - awake -
Her Parties all astir -
A Presence of Departed Acts -
At window - and at Door -

Its Past - set down before the Soul
And lighted with a Match -
Perusal - to facilitate -
And help Belief to stretch -

Remorse is cureless-the Disease
Not even God-can heal -
For 'tis His institution-and
The Adequate of Hell -

۱۰۴۴

شۆرهش وهكى كافلانى يه
كو رژيم ژى دهينه دهري
گاڤا زريانا ئيرادى ب سهر دا دهيت
گولدانا وى زور ئا جوانه.

بژل گرکۆكى سۆرى وى
ههر هاقينهك قوربه شه كه
ژ بو خو ئوو
بو ئازادى.

كو ب قهستا يى خو هه لواسيى
رهنگى سۆرى وى نهمايه
شۆرهش يا وى دهژينيت.
دا يه قين كهت كو يى مرى.

 1044

Revolution is the Pod
Systems rattle from
When the Winds of Will are stirred
Excellent is Bloom

But except its Russet Base
Every Summer be
The Entomber of itself,
So of Liberty -

Left inactive on the Stalk
All its Purple fled
Revolution shakes it for
Test if it be dead -

١٢٤

هيمن د هۆدهييت مه رمهري ييت خودا
دوور ژ سپيدهيان ئوو
دوور ژ نيفرويان
د نفستينه، ساده ئاكنجييت ئاخ ئوو ئاخره تي.
كاريته نه تله س
بانئ وي به ره.

با د قشلا خودا، ل هنداقى وان يى پى دكه نيت.
گفگفا ميشى د گوهى گيژ دا
دهنگا تهيران دگهل نزما بى خيالىي چهند ئا خوشه.
ئوو چ ژيرييه كا ل ئيره فهنا بووى.*

*ئەف بەندا پینچ دیری د پەرتوگا فرانکلینی دا نییه

■ 124

Safe in their Alabaster Chambers -
Untouched by Morning -
And untouched by Noon -
Lie the meek members of the Resurrection -
Rafter of Satin-and Roof of Stone -

Light laughs the breeze
In her castle above them -
Babbles the Bee in a stolid Ear,
Pipe the Sweet Birds in ignorant cadence -
Ah, what sagacity perished here!*

---

* This stanza does not exist in Franklin's edition

سالیټ ب هه‌یبه‌ت ییټ ده‌ین ئوو دچن
د ناټ كټانا هنداف سه‌ری وان
دنیا ییټ دچه‌میین
ئوو ئە‌فلاك هه‌می مه‌له‌یی دكه‌ن
تانج ییټ دكه‌ڤنه خوار
ئوو قازی هه‌می ییټ خو ب ده‌ستڤه‌دده‌ن
وه‌ك خالیټ بی‌ده‌نگ
ل سه‌ر ته‌ختی به‌فری.

Grand go the Years,
In the Crescent above them -
Worlds scoop their Arcs -
And Firmaments - row -
Diadems - drop -
And Doges - surrender -
Soundless as Dots,
On a Disc of Snow.

٨٥٧

ژن ب قهسا ميړى ههستا
لارييت ژينى هه مى هيلان
دا نه و نه ركيت پرر شانازى ييت
ژ نوو ميړاتيى بيئته جى.

كىماسيهك گهر د ژينا نوو دا هه بوو
ل زيدهيى ئان ل ريژى
ل مزگيني ييت كو ب ريقه نه ئان ل زيړى
كو نه و خو پى بخه ملينيت.

د دلى خو دا هيللا ئوو نه گوت
وهكى به حرى كو مرارى ئوو ليمى چيدكه ت
بهس بتنى نه و ب خو دزانيت
ههر يهك ژ وان چهند د كوورن.

■ 857

She rose to His Requirement - dropt
The Playthings of Her Life
To take the honorable Work
Of Woman, and of Wife -

If ought She missed in Her new Day,
Of Amplitude, or Awe -
Or first Prospective - or the Gold
In using, wear away,

It lay unmentioned-as the Sea
Develop Pearl, and Weed,
But only to Himself - be known
The Fathoms they abide -

۱۵

ئەو ل بن دارهكی نقتست.
بهس بيرا من ل جهی وی دهات.
لاندكا كرا وی من هژاند
پی من ناسی
جلکی سوری خو د بهر كر
دا ببینی «هاته دهری».

 15

She slept beneath a tree -
Remembered but by me.
I touched her Cradle mute -
She recognized the foot -
Put on her carmine suit
And see!

۲۳۶ ■

هندەك ئاھەنگا شەنبیی ل دیرۆ دكەن
 بەلۆ ئەز ل مال.
 دەنگبیرۆ من پەرەسیلکە
 گونبەدا من یا د باخچەیی دا.

هندەك ب عەبایی ب پێش شەنبیی فە دچن
 یی کو د بەر من بەس پەریت منن.
 جاتی ناقۆسا دیرۆ چیچکەك
 بو من دخوینیت.

ئامۆژگاری مە خودی ب خو یە مەولایی مەزن
 خوتبا وی یا درێژ نییە.
 ل بەر قی ھندی، جاتی کو پاشان بچمە بەهشتی
 ئەز ھەمی جارن یا دچمە ویرۆ.

 236

Some keep the Sabbath going to Church -
I keep it, staying at Home -
With a Bobolink for a Chorister -
And an Orchard, for a Dome -

Some keep the Sabbath in Surplice -
I just wear my Wings -
And instead of tolling the Bell, for Church,
Our little Sexton - sings.

God preaches, a noted Clergyman -
And the sermon is never long,
So instead of getting to Heaven, at last -
I'm going, all along.

۱۶۹۴

قەسە نیشانانا دلۆقانیی یه
بی دەنگی ژی ب خو نیشانهكا دی.
په یوهندی یا تهمام
ل چ ژ وان ناهیت.

یا هه ی ئوو شاهد
ییت د دلی مه دا.
هه واریه کی گۆت : به ری خو بدهره ی
هه ر چه ند وی ب خو چ جا نه دیت بوو.

 1694

Speech is one symptom of Affection
And Silence one -
The perfectest communication
Is heard of none

Exists and its indorsement
Is had within -
Behold said the Apostle,
Yet had not seen!

۱۱۲

سەرکه‌فتن زۆرا شرینه،
 تاییهت بو وان ییټ چ جاران سهرنه‌که‌فتی.
 تام وەرگرتن ژ مه‌یا ناب
 پیڤڤیه‌کا ب ئیش دڤیټن.

د ناڤ وی کۆمه‌لا سۆر دا
 کو ئالایی سهرکه‌فتنی ئه‌ڤرۆ هه‌لدا،
 که‌سه‌ک نییه‌ کو باش بشیټن
 زۆر ب روهنی سهرکه‌فتنی پیناسه‌ بکه‌ت.

مینا میڤرئ شکه‌ستی ئوو د به‌ رحی دا
 بو وان گوھیټ بی به‌ش ئوو پار
 ئاوازا دوورا سهرکه‌فتنی
 زۆر ئا پرر ئیش ئوو ئازاره.

 112

Success is counted sweetest
By those who ne'er succeed.
To comprehend a nectar
Requires sorest need.

Not one of all the purple Host
Who took the Flag today
Can tell the definition
So clear of Victory

As he defeated - dying-
On whose forbidden ear
The distant strains of triumph
Burst agonized and clear!

۱۳۹۰

هه‌می تستان دگه‌ل خو بیه.
ته‌نھا تشتی کو د بهر دزینی بکه‌ڤیتن
هه‌تا هه‌تایی دی مینیت.

 1390

Take all away -
The only thing worth larceny
Is left - the Immortality -

۱۲۶۳

راستی بېژه به لى ب هېما.
سه ركه قتن د په راويزى، يا ب به هايه.
جوانى يا راستيا مه زن
بو كه يفخوشى يا له زانا مه يا ب زيانه.
برووسى بو زاروكان زور يا ساده يه،
كو ب دلسوزى شروقه بكه ي.
راستى هيدى ئيلا چاقيت مه روهن بكه ت.
نه خو دى هميان كووره كه ت.

 1263

Tell all the Truth but tell it slant -
Success in Circuit lies
Too bright for our infirm Delight
The Truth's superb surprise
As Lightning to the Children eased
With explanation kind
The Truth must dazzle gradually
Or every man be blind -

١٧٤٧

بتنى تشتى ژ فينى دزانين
ئهوه كو فين هه مى تشته.
ئهفه بهسه بارى گه ميبى
دبى زور يى گران نه بيت.

 1747

That Love is all there is
Is all we know of Love,
It is enough, the freight should be
Proportioned to the groove.

۱۵۷۷

ئنجیل کتیبه کا کهڤنه
 میړیت نه دیار یا نفیسی
 ب هیمایا رحیت پیروژ.
 بابته تیت وی : بیت واللحم
 مالا کهڤن کو عهده نه
 شهیتان کو سهرداری مهزنه
 خیانه تکاری مهزن ژی یه هوودایه
 داوود دهنگخوش یی بی بهدیل
 گونه تهنگافییه کا دژوار.
 خهلك تڤیا خو راگریت
 کوریت کو باوهرهک هه بیت ب تنی نه
 کوریت دیکه ژی د بهزن
 ئەگەر ئەف چیرۆکه خوشتر هاتبا گوتن
 هه می کوپ دا لی خرقه بن،
 «ئۆرفیۆسی»* ب هونه را خو
 خهلك مات ئوو چهیران دکر
 جاتی کو تاوانبار بکهت.

* هوزانقان و موزیک ژهن د ئەفسانیت یونانی دا - وییستر

■ 1577

The Bible is an antique Volume -
Written by faded men
At the suggestion of Holy Spectres -
Subjects - Bethlehem -
Eden - the ancient Homestead -
Satan - the Brigadier -
Judas - the Great Defaulter -
David - the Troubador -
Sin - a distinguished Precipice
Others must resist -
Boys that “believe” are very lonesome -
Other Boys are “lost”-
Had but the Tale a warbling Teller -
All the Boys would come -
Orpheus’* Sermon captivated -
It did not condemn -

---

* A poet and musician in Greek mythology (Webster)

۵۹۸

میشك ژ ئاسمانی به رفره هتره.
گەر ههردووكان ل نك ئيك دابنئی،
ئەقە دئی یئی دی د ناڤ خو دا گریت،
تە ژى دگەل وان.

میشك كوورتره ژ دەریایی بی بن
ئەگەر ههردووكان د ناڤ ئيك بکەى
ئەقە دئی یئی دی کیشیتە د خودا،
هەر وهكى ئیسفهنج، جامه كئى ئاقئ.

میشك ب تەمامى وهكى خودئ یه.
گەر ههقبەر بکەى ههردووكان ڤئکرا،
تەنئ فەرقا وان
وهكى جیاوازی یا بررگه ئوو دەنگى یه.

■ 598

The Brain-is wider than the Sky -
For-put them side by side -
The one the other will contain
With ease - and You - beside -

The Brain is deeper than the sea -
For-hold them - Blue to Blue -
The one the other will absorb -
As Sponges - Buckets - do -

The Brain is just the weight of God -
For-Heft them - Pound for Pound -
And they will differ - if they do -
As Syllable from Sound -

۱۱۰۸

ہاتوچوڙیا د مالی دا
ل سپیدہیا پشتی مرنی
شولہ کا زور نا ب ھہیہتہ،
ل ھہر دہرا فی دنیاہی.

داکوتانا مالاً دلی
دہستہردان ژئہفینہکی
کو مہ نہفیت بدینہ کہسی
ھہتا روژا قیامہتی.

 1108

The Bustle in a House
The Morning after Death
Is solemnest of industries
Enacted upon Earth -

The Sweeping up the Heart
And putting Love away
We shall not want to use again
Until Eternity -

۱۵۵۹

بايه لیسکا ئاسمانی
كو ئاقی خو نزانیتن
چ خه راجان ناده ته كهس.
يا بی مال ئوو يا بی هیلین
يا بلند هندی من ئوو ته
ئه ز باوهرم بلندتره.
بزقره بی گازنده
قهیه ریكا خه م ره قاندنی.

 1559

The Butterfly upon the Sky,
That doesn't know its Name
And hasn't any tax to pay
And hasn't any Home
Is just as high as you and I,
And higher, I believe,
So soar away and never sigh
And that's the way to grieve -

۱۵۶۵

زراف تايي كه وكه وكى
هه مى گيا وامى بيت وى نه.
ئوو زستان زور زوو دى بيته
خوزيهه كا بى دووماهى.

تا دى هه لدته بشكوژهكى
پاشان گوله كا پرر هه وار
ئهو ب دهنگا روژى دى بيت :
ههستن ژ ناخ ئوو ژ مه زاران !

 1565

The Dandelion's pallid Tube
Astonishes the Grass -
And Winter instantly becomes
An infinite Alas -

The Tube uplifts a signal Bud
And then a shouting Flower -
The Proclamation of the Suns
That sepulture is o'er -

۱۵۱۰

شەیتانی گەر وەفا هەیا
دا باشتەین هەقال ئەو بیت
ژ بەر کو ئەو زۆر یی ب شیانە.
بەلی ئەوان چ ری نینه
بیسۆزی ب خو رهوشته که
ئەگەر شەیتانی هیلابا
بی شک
دا بیتە ئاسمانی.

 1510

The Devil - had he fidelity
Would be the best friend -
Because he has ability -
But Devils cannot mend -
Perfidy is the virtue
That would but he resign
The Devil - without question
Were thoroughly divine

۵۷۶

جیاوازی یا مابہینا ترس ئوو بی ہیقیاتی
وہکی جیاوازی یا مابہینا
چیوونا بوویہرہکی یہ ئوو
دہما کو ئو ب دوماہی دہیت.
میشک یی ساف یی بی بزاق
یی رازی یہ وہکی چائی
ناقچانیت ہیکہلہکی
کو دزانیت یی نابینیت.

■ 576

The difference between Despair
And Fear - is like the One
Between the instant of a Wreck
And when the Wreck has been -
The Mind is smooth -
No Motion - Contented as the Eye
Upon the Forehead of a Bust -
That knows - it cannot see -

۶۳۸ ■

چ جار داها توویئ نه گۆت
ب هیما زی ئەو نابیژیت
وهکی لالان
شۆلا گرنگ یا د ریکئی دا.

به لئی گاڤا نووچه گه هشت
دی جلكیټ کرداری د بهرکته،
هوسا ئەو دی ریکئی ل رهڤینی گریټ.
ئوو ههر وهسا ل ئامادهیی ئوو چاره کرنی.

خهلات ئان مات، بو وی ئیکن.
ئهرکا وی بهس ئەوه کو ئەو
فهرمانا چاره نقیسی
بگه هینته جی.

 638

The Future never spoke -
Nor will He like the Dumb
Reveal by sign a syllable
Of His Profound To Come -

But when the News be ripe
Presents it in the Act -
Forestalling Preparation -
Escape or Substitute -

Indifference to Him
The Dower as the Doom -
His Office but to execute
Fate's Telegram - to Him -

۵۸۸

دل ئيکه م جار خوشيی دخوازیت
پاشی خۆ ل ئیسی قەدشیریت.
پاشی ب دەرمان ئوو حەبان
ئیش ئوو ئازارا خۆ دکوژیت.

حەزا وی پاش دخەو چوونە.
وول دووماهیی ئەگەر بو وی
روخسەتا تەقدیری هەبیت
خەلاتا مرنی دخوازیت.

 588

The Heart asks Pleasure - first -
And then - Excuse from Pain -
And then-those little Anodyness
That deaden suffering-

And then - to go to sleep -
And then - if it should be
The will of its Inquisitor
The privilege to die -

۹۶۰

دہقرہ خونکیت دلی د تہنگن
 وہکی دہریایی دخوینیتن
 ب دہنگہ کا گرر ئوو گران.
 شیناتیہ کا بی ئال ئوو گور.

ہہ تا زریان ژیک قہ دکہ ت
 پاش ئہو ب خو دی بینیتن
 دہقہ را وی چہند یا تہنگہ
 دل ب لہرزینی دی زانیت

کو نارامی بل ژ دیوارہکی توری
 چ یی دی نییہ.
 کو ب پلہ کا زور ئا کچکھ دی ہہرفی یت،
 ب پسپارہکی دی ہہلوہشییت.

 960

The Heart has narrow Banks
It measures like the Sea
In mighty - unremitting Bass
And Blue monotony

Till Hurricane bisect
And as itself discerns
Its sufficient Area
The Heart convulsive learns

That Calm is but a Wall
Of Unattempted Gauze
An instant's Push demolishes
A Questioning - dissolves.

۴۶۰

بہ ژنا خو ہیمالیائی چہ ماند،
بو کولیکہ کا سہ ہولی،
ب حورمہ تا ہندی کو ئہ ف نازہ نینہ.
تقیا ہلادت
ل جیہ کی کو خیقہ ت، خیقہ ت
بہ فری ئالا ییت ہلکری.

 460

The Himmaleh was known to stoop
Unto the Daisy low -
Transported with Compassion
That such a Doll should grow
Where Tent by Tent - Her Universe
Hung out its Flags of Snow -

۸۷۷

ته نيايى يا كو كهس نه ويڤريت ئەوى گەز كهت
 ئوو گەرييان تيدا وهكى هندی يه
 مروڤ ل قهبرى خو، قهكولانى بكهت
 دا چەند و چوونا وى بزانيتن.

ته نيايى ترسا مهزنا وى ئەوه
 كو نه كه ئەو ب خو بهيت ئوو ببينيت
 ئوول بهرانبهري خو بهزر بيت،
 بهس ژ بهر خاترا ليڤه كولينى.

ترسا كو نابيت بهيتته تيگه دان،
 بهس دى شىي بچيه هامشا تاريى
 د هشياري يا ههلسپاردى ئوو
 د بيهندانا ههيوونى دا.

■ 877

The Lone liness One dare not sound -
And would as soon surmise
As in its Grave go plumbing
To ascertain the size -

The Loneliness whose worst alarm
Is lest itself should see -
And perish from before itself
For just a scrutiny -

The Horror not to be surveyed -
But skirted in the Dark -
With Consciousness suspended -
And Being under Lock -

ئەز دترسم تەنبايى بىت
كو رح چيكر
دول ئوو دالانىت خو پى روھن بكهت
ئان زى قهپات كهت.

I fear me this - is Loneliness -
The Maker of the soul
Its Caverns and its Corridors
Illuminate - or seal -

۴۱۶ ■

هه‌یفان دووماهی ییټ هه‌ین، ئوو سالان گری
چ هیز نینه بشیټ فه‌بکه‌ت
دا که لافا به‌له‌نگازیټ
پیچه‌ک ویټه‌تر پان بکه‌ت.

ئه‌ف رحیټ ماندى
عه‌رد د سندوقیټ هی‌مای دا فه‌دشی‌ریت
وه‌سا ب مۆر کو چ شکان ناهیلیتن
ل سهر خوشی یا بی کۆتایی.

وه‌کی زارۆکان
هه‌رچه‌ند د ماندى ژ لاری ییټ روژی،
به‌لی پا نه‌شین گه‌مه ئوو هه‌لایټ
ب دووماهی بیټین.

 416

The Months have ends - the Years-a knot -
No Power can untie
To stretch a little further
A Skein of Misery -

The Earth lays back these tired lives
In her mysterious Drawers -
Too tenderly, that any doubt
An ultimate Repose -

The manner of the Children -
Who weary of the Day -
Themselves - the noisy Plaything
They cannot put away -

۴۵۰

هه‌بیه‌تا ده‌ری
ره‌یت د ژۆر دا.
بلند ئان نه‌قی
یا گ‌ری دای ناخی مرو‌قی یه.

ه‌یلا راست ئوو جوان
كو چه‌رخ ل ده‌ورا وی دزق‌ریت
ه‌ه‌ر چه‌ند شیش‌کی‌ت وی ئاش‌ک‌راترن
گا‌فا ه‌ه‌لد‌ک‌ه‌ت تۆز ئوو غوباری.

ناخه ئه‌وی کو ده‌ری د رازینیت،
فرچه‌کی بی ده‌ست
كو پ‌یک‌ه‌اتا ژۆر
ب وازه‌کا ژۆر ئه‌و د‌ک‌یش‌یتن.

 450

The Outer - from the Inner
Derives its magnitude -
'Tis Duke, or Dwarf, according
As is the Central Mood -

The fine - unvarying Axis
That regulates the Wheel -
Though Spokes - spin-more conspicuous
And fling a dust - the while.

The Inner - paints the Outer -
The Brush without the Hand -
Its Picture publishes-precise -
As is the inner Brand -

ل سەر پارچهیئ سپی وجوانئ دهمارئ
شكلی روومه تەك ئان ژى بروویەك
د ناف ئافئ دا نههینیئ ستیران
كو هەتا نوکه چاقان نه دیتنه.

On fine - Arterial Canvas -
A Cheek-perchance a Brow -
The Star's whole Secret - in the Lake -
Eyes were not meant to know.

۱۵۸۰ ■

وینى رۆژى ھەبوو رۆژى
دى ورج گريت
لەو كو شەوقى
«دیسكەك» * دقنیت كو بیتە رۆژ.

 1580

The pattern of the sun
Can fit but him alone
For sheen must have a Disk*
To be a sun -

---

* The seemigly flat figure of a celestial body (Webster)

۷۲۹

ب هاریکارییا داریهستان
خانی دهیته چیکرن،
پاش کو داریهست خو فهدکیشن
رهپ ئوو راست خانی
دی ل سهر پی ییت خو راست راوهستیتن،
بیی کو دارتاشی ئوو تیژیا کونکهری
بئینته بیرا خو.
رحا چاکا بی کیماسی ژی یا وهسایه
تهژی بزمار ئوو تهخته ئوو ههداری یه
داریهست کو دکهفیت
رحهکا مهزن دی ل جیی وی مینیت.

■ 729

The Props assist the House
Until the House is built
And then the Props withdraw
And adequate, erect,
The House support itself
And cease to recollect
The Auger and the Carpenter -
Just such a retrospect
Hath the perfected Life -
A past of Plank and Nail
And slowness - then the Scaffolds drop
Affirming it a Soul -

۲۱۳

رازا خو نەشپت ئاسمان ھەلگريت
بۇ گرکان دبیژیت.
گرک بۇ باغان دبیژن.
ئەو ژى بۇ نیرگزان دبیژن.

تەیرەكى کو د ویری را دچوو
دی های ژى بیت
گەر بەرتیلەكى بدەمی
رەنگە ھەمی بۇ من بیژیت.

بەس باشتەرە کو وہ نەكەم.
«نەزانین خووشی یا گیانی یە».
ئەگەر چار وەرزا ھافین با،
پا جوانی یا بەفری دا چ بیت؟

 213

The Skies can't keep their secret!
They tell it to the Hills -
The Hills just tell the Orchards-
And they - the Daffodils!

A Bird-by chance-that goes that way -
Soft overhears the whole -
If I should bribe the little Bird -
Who knows but she would tell?

I think I won't-however -
It's finer - not to know -
If Summer were an axiom -
What sorcery had Snow?

هه لگه رازا خو بابو!
زور باشته كو نه زانم
كو ئه ف لاری ییت سه مالی ئووشین
د دنیا نوچیکرییا ته بو چ نه!

So keep your secret - Father!
I would not - if I could -
Know what the Sapphire Fellows, do,
In your new - fashioned world!

۴۰۹

رح جقاتا خو ژى دگريت،
پاشان دهركى ل سهر خو دگريت.
د نهنجوومهنا روحانى يا خو
كهسى ديكه وهرناگريت.

بى ئالوز بوون يا هيئ دكهته
راوهستانا گالسكا ل بهر دهركا خو.
بى ئالوز بوون يا هيئ دكهته
چؤكدانانا پاشايهكى ل سهر بهرركا خو.

من يا ديتى د ناف بوشى يا خهلكهكى دا
يى ژى گرتى ئيكى ب تنى
پاشان دهركى دلوقانى يا خو دى گريت
وهكى بهرى.

■ 409

The Soul selects her own Society -
Then - shuts the Door -
To her divine Majority -
Present no more -

Unmoved-she notes the Chariots - pausing-
At her low Gate -
Unmoved - an Emperor be kneeling
Upon her Mat -

I've known her - from an ample nation -
Choose One -
Then - close the Valves of her attention -
Like Stone -

۱۳۷۳

داپيرۆشك وهك، هونه رمه ندهكئ
نه هاتيه ناسين.
هەر چه ند كو ته قنئ ته نك ئوو جوانئ وئ
هه مئ دناسن.

ل نك هەر گئسك و ل بن هەر پررئ
ل بن هەر بهؤستا ئاسمانئ خودئ
ئهى به هرهدارا هاتيه ژبيركرن
ئز دئ دهستئ ته ب گه رمئ گفئشم.

 1373

The Spider as an Artist
Has never been employed -
Though his surpassing Merit
Is freely certified

By every Broom and Bridget
Throughout a Christian Land -
Neglected Son of Genius
I take thee by the Hand -

۱۶۲۷ ■

رح یا ہہرمانی یہ، بہس ب چ حالہ کی؟
 ہندی کول خوارئ قہسہ کہر گیانہ
 بہس کورح دچیت
 ئو بی دہنگ دبیت.
 نزما مووزیکئ ل ئامپئرئ ب تنئ
 ناہیتہ دہرئ،
 دہستئ مووزیکژہن ژئ بو پیدقی یہ.
 بہس دہستئ ب تنئ مووزیک ژئ ناہیت.
 رح د گیانی دا یا قہشارتی یہ،
 وہکی سیپہ لا د ناٹ دہریایئ دا،
 کو ئوہوہ رحئ د دہتہ ئاقتئ
 کو ژئک دوور بکہفن ہہر یہک دی چ بیت؟
 نوکہ دی زانیت چ ب سہری ہاتیہ
 ئان دی ل کار کہفیت
 دا د ژفانہ کا دوو لایانی دا
 دگل ہہر کہسی د پاشہروژئ دا
 ئو بڑیتہ قہ؟

■ 1627

The Spirit lasts - but in what mode -
Below, the Body speaks,
But as the Spirit furnishes -
Apart, it never talks -
The Music in the Violin
Does not emerge alone
But Arm in Arm with Touch, yet Touch
Alone - is not a Tune -
The Spirit lurks within the Flesh
Like Tides within the Sea
That make the Water live, estranged
What would the Either be?
Does that know - now - or does it cease -
That which to this is done,
Resuming at a mutual date
With every future one?

خۆماك دچيته رحچيرا ليّره
دا به رسفه كى ب دهست خو بئينيت.
كا دوژمن داريهك ليّره دا ههيه
ئان زى بهخته كى زورى بلنده
پيش كو په رره بكه م توفى ميشكى خو
ل سهر چيقانوكان دهري گرتيه
پيشگو زى نه شيان
كو بچنه ژور.

Instinct pursues the Adamant,
Exacting this Reply,
Adversity if it may be, or Wild Prosperity,
The Rumor's Gate was shut so tight
Before my Mind was sown,
Not even a Prognostic's Push
Could make a Dent thereon -

۷۰۰

كاغهزهكى ئەز ب قى ئاواى قەدخوينم
 ئەز دى قوفل كەم ئىكەم جار دەركى
 پاش ب دەستى خو ئەز وى پال دەم
 چونكى دەمەكى پرر خوشە بو من.

دى چمە كوژىي دوور يى ھۇدا خو
 دا من ھاي ژ چ تەق تەقا نەبىت
 پاش دى كاغەزى دانمە بەرا خو
 ئوو ھىدى ھىدى ئەز دى وى قەكەم.

پاش دى ھىفكەمە ديوارىت ھۇدا خو
 ئەف لا ئوو ئەو لا، دا كو يەقین كەم
 كا دى چ مشك
 د قەنوساندى نە.

■ 700

The Way I read a Letter's - this -
'Tis first - I lock the Door -
And push it with my fingers - next -
For transport it be sure -

And then I go the furthest off
To counteract a knock -
Then draw my little Letter forth
And slowly pick the lock -

Then - glancing narrow, at the Wall -
And narrow at the floor
For firm Conviction of a Mouse
Not exorcised before -

هنگى ئەز دزانم يا بى بريانم
ئەز بۇ وى كەسى كو تو نه ناسى
هنگى بۇ دوورى يا بهه شتى دنالم
بهس نه بۇ بهه شتا ئاسمانى.

Peruse how infinite I am
To no one that You - know -
And sigh for lack of Heaven - but not
The Heaven God bestow -

۳۲۵ ■

رۆژەك ھەلات د درێژی یا ھاڤینی دا،
ب ھەمی ڤە یا من.
من وە ھزر کر کو رۆژەکا ھۆ
بۆ قدیسانە رۆژا ئاخرەتی.

وەك ھەمی جاران رۆژ ھاتە دەری.
مینا جارێت دی گول ڤەبۆینەڤە
دا بیژی کو كەس یی نامریتن،
ل ڤی دەستپیکا کو نوو ڤەدكەت ھەمی تشتەکی.

چ قەسەلۆكان كات چەپەل نەكر،
درووشمی پەیفأ یی بی مەفا بوو
وەکی عەبايي مەولانايي مە
د شیڤا رەوحانی.

ئەم بۆ ئیکوودوو وەك دیرەكا چۆل
مۆلەتا دیتنی نۆكە مە ھەبوو.

■ 325

There came a Day at Summer's full -
Entirely for me -
I thought that such - were for the Saints -
Where Resurrections - be -

The Sun - as common - went abroad -
The flowers - accustomed - blew -
As if no soul the solstice passed
That maketh all things new.

The time was scarce profaned - by speech-
The symbol of a word
Was needless - as at Sacrament -
The Wardrobe - of our Lord -

Each was to each The Sealed Church -
Permitted to commune - this time -

نه كه د وئ شيقا پرر به ها دا ئەم
نه زان ئوو نه فام بهيينه بهر چاڤان.

كاتژمير ب لهز دخشى ئوو دچوو
وهكى وئ دهما دهستيت چاڤچنوك خو پيقه بگرن
ديميت دو گهميان دلراقكهك يا هه
هيف دكه نه ف پشت خو بو كه ناريت دوور.

هوسا كو زهمان ب ته قافي رزيا،
بي كو ژ دهرفه دنگهك ژي بهيتن،
هه كه سهكي ل مه دگه ل خاچا بي دي پهيوهند گريدا
مه چ پهيمانيت دي نه گريدان.

بو وهفايي، ئەف پهيمانه بهسه
كو ئەو روژهكي ل مه زاري مه، مه بلند بكهت،
ئوو بگه هينته گه هيشتنا ياري
پشتي ل ژيهه لبي فيني سهردكهفين ئوو هيترا دبين!

Lest we too awkward - show -
At “Supper of the Lamb.”

The hours slid fast - as Hours will -
Clutched tight - by greedy hands -
So faces on two Decks - look back -
Bound to opposing lands -

And so when all the time had leaked,*
Without external sound -
Each - bound the Other’s Crucifix -
We gave no other Bond -

Sufficient troth - that we shall rise -
Deposed-at length - the Grave -
To that new Marriage -
Justified-through Calvaries of Love!

---

* failed (Franklin)

۵۱۵ ■

ئيشه‌كا هەي وه يا ته‌مام،
 كو هەمی تشتی هەلدمیژیت
 ئوو ته‌نگافیی ب خووشی یا خیالیی دادپۆشیت،
 دا كو بیر و هزر بشین
 ل ته‌نشت ئوول هنداڤ ئوول پاناتیی
 ب ریڤه بچن.
 وه‌کی ئه‌وی ه‌ی ژ خو نه‌بیت و ب دلنیا‌یی ب ریڤه دجیت
 بو جیه‌کی كو چاڤی ه‌شیار
 دائیخیت ئوو هیسکیت وی ژی دا هیررکه‌تن.

■ 515

There is a pain - so utter -
It swallows substance up -
Then covers the Abyss with Trance -
So Memory can step
Around - across-upon it -
As one within a Swoon -
Goes safely - where an open eye -
Would drop Him - Bone by Bone -

۱۶۹۶ ■

خه لوهتهك ئا د قالاھى يا ئاسمانى دا.
خه لوهتهك ئا د ناڤ دهرييدا.
مرن ژى يا د خه لوهتى دا.
ئەڤه هەمى قئىكرا د كۆمن.
به رانبه رى وى هەريما زۆر ئا كورتر
خه لوهتا دوورا جه مسه رى
كو رح شايانى خۆ دزانى
دوماھيا بى دوماھيى.*

---

* ئەڤ دېره د پرتوكا فرانكلينى دا نييه

 1696

There is a solitude of space
A solitude of sea
A solitude of Death, but these
Society shall be
Compared with that profounder site
That polar privacy
A soul admitted to itself -
Finite infinity.*

---

* Franklin's edition lacks this line.

۴۲

په یفهك یا هه ی
 یا شیر ب دهست
 کو د دلی شهرفانان را دچیت.
 سهرتیرا په یقیئت خو دهاقیئت
 پاشی دیسا بئدهنگ دبیت.
 به لی ل هه ر دهرا بکهقیئت
 ئەو که سیئت کو رزگار دبن
 د روژا میرخاسیی دا بانگ رادهیلن
 کو برایه کی هه فسه نگر گیانی ژ دهست دا.

ل هه ر جیی روژ یا ماندی بیت
 ل هه ر جی یی کو روژ بگه تی
 هیرشا وی ل وی ری یه،
 سه رکه فتنا وی ل وی ری یه.
 هیفکه سی ره خوشتترینی !
 هیفکه تیرها فیژی چه له نگ !
 رجا کو هاتیه ژبیرکرن
 ئامانجا مه زنا زهمانی یه.

■ 42

There is a word
Which bears a sword
Can pierce an armed man -
It hurls its barbed syllables
And is mute again -
But where it fell
The saved will tell
On patriotic day,
Some epauletted Brother
Gave his breath away.

Wherever runs the breathless sun -
Wherever roams the day,
There is its noiseless onset -
There is its victory!
Behold the keenest marksman!
The most accomplished shot!
Time's sublimest target
Is a soul "forgot"!

۱۲۸۶

چ گەمی نینه مینا پەرتووكی
مە دگەل خو ببەتە دیارەکی دوور.
چ ھەسپیت كمید
ناگەھنە پەری ھۆزانەكا خووش.

ئەقە تشتەکی بی پارە ئوو بی باج
بۆ گەشت ئوو سەیرانا ھەژارانە.
ئەق گالسکە یا ھەلگرا رجا
مرۆقايەتی، چەند یا ئەرزانە.

■ 1286

There is no Frigate like a Book
To take us Lands away
Nor any Coursers like a Page
Of prancing Poetry -
This Travers may the poorest take
Without oppress of Toll -
How frugal is the Chariot
That bears the Human soul.

۳۲۰

تیشكه كا روناھیی یا هه ی
 د هیقارییت زفستانئ
 كو سینگى د خو دا دگفیشیت
 وهكى ناقوسا دیرانه.

ئیشه كا ئاسمانى دئینیت
 بئى هندئى كو بریندار كه ت.
 جیاوازیه كا دهروونى یه
 د ناف جه رگئى مانایئ دا.

فیرکرن تیدا قه د نییه،
 بییهقیتى یا سهرب مؤره،
 ئافاته كا ب مه زناتییه،
 كول هه وای بۆ مه دهیتته خواری.

 320

There's a certain Slant of light,
Winter Afternoons -
That oppresses, like the Heft
Of Cathedral Tunes -

Heavenly Hurt, it gives us-
We can find no scar,
But internal difference -
Where the Meanings, are -

None may teach it - Any -
'Tis the Seal Despair -
An imperial affliction
Sent us of the Air -

گاڤا دهیتن، دەر ئوو دهشت دبنه گوچك.
هه ناسه د سینگی دا دمینیت،
گاڤا دچیت وهکی سهرو چاقییت مرنی
یا نامۆیه.

When it comes, the Landscape listens -
Shadows - hold their breath -
When it goes, 'tis like the Distance
On the look of Death -

۱۲۲

ئەقە ئەو روژن كو بالندە دەينەقە
زۆر د كىمن ئىك ئان دوو نە،
دا ھىف كەنەف پشت سەرى خۆ.

ھەر ئەو روژن كو ئاسمان
شاشبىژى يا جۆزەردانى ب خۇقە دگريت،
شاشىھەكا شىن ئوو زىرين.

ئەى خاپاندنا كو نەشىتن زركىتى ھەلبخە لەتىنىت
سەروبهرى يا ديمەنى تە
يەقىن بو لايى من ئىنا.

تۆف بو شاھىدى ب رىز راوہستان
د ھەوايەكى نەرم ئوو پرر بزاف
بەنگا لەرزان يا ب لەزە.

■ 122

These are the days when Birds come back -
A very few - a Bird or two -
To take a backward look.

These are the days when skies resume
The old - old sophistries of June -
A blue and gold mistake.

Oh fraud that cannot cheat the Bee.
Almost thy plausibility
Induces my belief,

Till ranks of seeds their witness bear -
And softly thro' the altered air
Hurries a timid leaf.

رۆژنیت پیروژنیت ھاقینى
ئەى ئافەرىن شىقا پیروژ د مژى دا
وہ بکہ زارۆك ژى بگەھیتى.
بەشدارى دگەل ئایەتیت تە زۆر یا خوشە.
لیکفەکرنا نانئ پیروژ
ئوو تامکرنا مەیا نەمر، ژ جامئ تە.

Oh Sacrament of summer days,
Oh Last Communion in the Haze -
Permit a child to join -

Thy sacred emblems to partake -
They consecrated bread to take
And thine immortal wine!

۸۱۷

هزرا هشیاریی کو دناسیتن
جیرانا و رۆژی
مرنی دی ناسیت
ئوو ئەقی چەندی کو ب خۆ ب تنی،

ئەوی قوناغی دی برریت ئوو چیت
ئوو بخۆ دی بینیت
ئەوی ئەزموونا ب هەیبەت ئوو مەزن
کو بو مروۆفی یا هاتیە دانان.

ئەو د ناڤ خۆدا
چەند یا سەریخۆیە
کو بخۆ دخۆ دا قەدبیینیت ئوو
بەس.

 817

This Consciousness that is aware
Of Neighbors and the Sun
Will be the one aware of Death
And that itself alone

Is traversing the interval
Experience between
And most profound experiment
Appointed unto Men -

How adequate unto itself
Its properties shall be
Itself unto itself and none
Shall make discovery.

سەرھاتیه کا زۆر بهس یا وی بخۆیه
تاوانباره رح
کو تقیا تازیهك دگهل وی بجیت
ئهو ژی که سایهتی یا وی ب خۆیه.

Adventure most unto itself
The Soul condemned to be -
Attended by a single Hound
Its own identity.

۵۱۹

ئەف نامەيا من بۇ دنيایى يە
كو چ جاران وئى، بۇ من نەنقىسى
ئەو سادە نووچە
كو ب مەزناىى يا خۇ سروشتى ھنارت.

پەياما خۇ وئى دابوو وان دەستان
كو پئى ناوھستم ئەوان بىينم،
ژ بەر خاترا ئەقينا وئى ھەقوھلاتىيى
من ب باشى ب بىر بئىنە.

 519

This is my letter to the World
That never wrote to Me -
The simple News that Nature told -
With tender Majesty

Her Message is committed
To Hands I cannot see -
For love of Her - Sweet - countrymen -
Judge tenderly - of Me

۴۴۶

هۆزانتان قه بوو ئەو كەسى كۆ
هەستەكا مەزن چى دكەت،
ل مانايىت سادە ئوو ساكار
دگەل بېھنەكا زۆر ئا خۆش.

ژ وان گيايىت ئەم دناسين
كول بەر دەركى دچرمسن
دى مەندەهۆش مينين بۆچى
مە پېشتر وى ئەقە نەگۆت.

بى كۆ پەردەيى ل ويىنەيان هەلدەت
هۆزانتانە ئەو كەسى كو
گاڤا خۆ دگەل بەراورد دكەين
هەژارى يەكا، بى دوماهى.
ل چارەنقىسى بى بى ئاگەيە
دزى لى كاريگەر نيبە.
ئەو د خۆدا
خەزىنەكا بى بريانە.

■ 446

This was a Poet-
It is That
Distills amazing sense
From ordinary Meanings -
And Attar so immense

From the familiar species
That perished by the Door -
We wonder it was not Ourselves
Arrested it - before -

Of Pictures, the Discloser -
The Poet - it is He -
Entitles Us - by Contrast -
To ceaseless Poverty -
Of portion - so unconscious -
The Robbing - could not harm -
Himself - to Him - a Fortune -
Exterior - to Time -

۳۷۳

ئەف جىھانە ئەنجام نىيە.
 ل وئقە تر وئ، تشتەكى يئ ھەي
 وەكى نزمە ژ دوور، يا سافى نىيە
 بەس وەكى دەنگى يا ئاشكرايە.
 دئ گاز كەتن ئوو دئ ئازاد كەت
 فەلسەفە لئدان ل نك وئ نىيە.
 بىرتىژ ژى دىئ، خو ل مەتەلى بدەن.
 كو تىگەھشتنا وئ زانايان دئىخيت.
 بو تىگەھشتنا وئ بىزارى يا نقشان
 مئىر ب رح دكړن،
 ئوول سەر خاچى سەر بلند دبن.
 ئيمان دچيتن، پئ دكە نيتن، ب ھىژ دبیتن
 گاڤا دبىنيت سؤر ئوو گەش دبیت.
 دەستى خو دھاڤىت بو ھەر نيشانى
 ئوو ژ ئالايى بابى رىكى دپرسيت
 ل سەر منبەرى بزاڤان دكەت،
 ھەتا مەزناتى يا خودى دەنگى ددەت.
 چ دەرمان نەشىن ئىشى ژى ببەن
 ئەو ددانى كو رحى دجووتن.

■ 373

This World is not Conclusion.
A Species stands beyond -
Invisible, as Music -
But positive, as Sound -
It beckons, and it baffles -
Philosophy - don't know -
And through a Riddle, at the last -
Sagacity, must go -
To guess it, puzzles scholars -
To gain it, Men have borne
Contempt of Generations
And Crucifixion, shown -
Faith slips - and laughs, and rallies -
Blushes, if any see -
Plucks at a twig of Evidence -
And asks a Vane, the way -
Much Gesture, from the Pulpit -
Strong Hallelujahs roll -
Narcotics cannot still the Tooth
That nibbles at the soul -

۱۸۷

د ریکا راست ئا ئیش ئوو ئازاری
شه هیدیت ئیکرهنگ پینگا فان دهافین.
ل سهر وهس وهسی پینگا قیت وان
سهر و چاقیت وان بهرف خودی نه.

هه قالیت هیژا ییت لیبوری نی
له رزینه کا د ناڤ وان دا دگه رریت
یا بی زیانه، وهکی رژیانا ستیره کا ب دیک
ل رهخی که وکه بی.

ئیمانا ئه وان په یمانه کا په ییت
هیقی یا وان ژی دادپه روهری یه.
میلی لانمایی بو لایی باکوور
د هه وایی جه مسه ری دا ریکا خو فه دکه ت.

■ 187

Through the strait pass of suffering -
The Martyrs - even - trod.
Their feet - upon Temptations -
Their faces - upon God -

A stately - shriven - Company -
Convulsion - playing round -
Harmless - as streaks of Meteor -
Upon a Planet's Bond -

Their faith - the everlasting troth -
Their Expectation - fair -
The Needle - to the North Degree -
Wades - so - thro' polar Air!

۴۰۲

هايرئ بونا دهنگا قومريئ
دئ چيبيتن ئاسايي بيت،
ئان زى يا ئاسمانى بيت.

چ پهيوهندي ئهئى دگهل تهيرى نينه.
ئهو بو ههميان كومهل ئوو تاك
بئ جياوازي دخوينيتن.

چهوانى يا گوهدانى يه
كو خوش دكهت،
ئان زى نهخوش.

ژ بهر هندئ، ئهگهر رازه
گهر يا خرش ئوو يا بهتاله
ئهو يا ناخئ دلى مهيه.

■ 402

To hear an Oriole sing
May be a common thing -
Or only a divine.

It is not of the Bird
Who sings the same, unheard,
As unto Crowd -

The Fashion of the Ear
Attireth that it hear
In Dun, or fair -

So whether it be Rune,
Or whether it be none
Is of within.

ئەھلى شكى دبىرتين
”نما خوش ل دارى دهيتن.“
”نەخىر، كەسۆ! گوھى تەيە.“

The “Tune is in the Tree -”
The Skeptic - showeth me -
“No Sir! In Thee!”

۱۷۷۷

ژدهستدانا ته بۆ من خۆشتره
ژ بدهستئینانا دلّیت ناسیاران.
ههژاری ههه چهند یا پرر زهحمهته،
بهلی من سپییدی خوناڤا ههبووی.

دهوری «خه زهر»ی هه می خیز ئوو بهست،
ئوو د ناڤا واندا هه می ده ریایه.
ئه گهر خیز ئوو بهست ل دهورا نه بن،
چ «خه زهر» نابن.

■ 1777

To lose thee - sweeter than to gain
All other hearts I knew.
'Tis true the drought is destitute,
But then, I had the dew!

The Caspian has its realms of sand,
Its other realm of sea.
Without the sterile perquisite,
No Caspian could be.

۹۱۲

د گوھى مندا، پچ پچا بهنگان
بنهگياهان ناقوس لى ددا.
ژ بهر سروشت ئوو ته ته ريڻ وي
نه د شيام بچم بو خه لوه تي.

ئه گه ر چووباما د شكه فتى دا،
ديواريت وي دا ب زمان هيڻ
ئافراندين وهك دهرزا مه زن
دا من هه ر ئينته پيش چاقان.

 912

To my quick ear the Leaves - conferred -
The Bushes - they were Bells -
I could not find a Privacy
From Nature's sentinels -

In Cave if I presumed to hide
The Walls - begun to tell -
Creation seemed a mighty Crack -
To make me visible -

۱۳۵۳

خۆ خرفه كرن مينا برووسیی ههتا دووماهی
پاش هاتنه خوارا زۆر ئا ب ههیهت،
گاڤا هه ر تشت ئی هاتیه چیکرن یی قهشارتی یه،
ئه قهیه هۆزان.

ئان دگه ل عشقی کو ههردوو جمكن
ئه م قه نابینین چ ژ وان ب تنی،
دی تام كهینه وان، پاشان دی سوژین.
لهو کو كهس نییه خودی ببینیت ئوو ساخ بمینیت.

 1353

To pile like Thunder to its close
Then crumble grand away
While Everything created hid
This - would be Poetry -

Or Love - the two coeval come -
We both and neither prove -
Experience either and consume -
For None see God and live -

۱۷۰۶

ئەقرۇ ئان نىقرۇ
هند ئا نىزىك بوو
ئەز دا پيۈهستم دەستەكەمە وى.
بەلى ئەف شەفە
ويقەي جيرانان يا نىستى يە،
ويقەتر ژ تاي ئوو ناقۇسا دىرى،
ويقەتر ژ ھزر ئوو گومانايە.

■ 1706

Today or this noon
She dwelt so close
I almost touched her
Tonight she lies
Past neighborhood
And bough and steeple
Now past surmise

۷۹۵

راستی، هندی خودی یا كهڤنه.
وهك دوو جمكانه
ژی یی وان هندی ههتا هتایی
یی دریزه.

ئهو وی رۆژی دمریتن
كو بیهنه دهری
ل کاخا كهیهانی
خودی یی بی رح.

 795

Truth - is as old as God -
His Twin identity
And will endure as long as He
A Co-Eternity -

And perish on the Day
Himself is borne away
From Mansion of the Universe
A lifeless Deity.

۶۹۱

دووری درێژ ببوو
 به لای نه رۆژا چه شری
 ل به رانبهر دادا خودی
 بو جارا دووی ئوو بو دووماهی،

ئهف عاشقیته بی گیان بیته جفینی
 بههشت د ههر هیفکر نه کی دا
 بههشتا خوش
 خه لاته که د چاقتی ئیکدی دا دبینن.

ئهف نوو بیته کو نه هاتیه زان
 ژیه کی چاقتیری نه کر
 هه رچه ند کو بو وان یا دیاره
 کو قی جاری زۆر بی دووماهیتر بیته زای.

■ 691

'Twas a long Parting-but the time
For Interview - had Come
Before the Judgment Seat of God -
The last - and second time

These Fleshless Lovers met -
A Heaven in a Gaze -
A Heaven of Heavens - the Privilege
Of one another's Eyes -

No Lifetime - on Them -
Appareled as the new
Unborn - except They had beheld -
Born infiniter - now -

جه ژنا بۆكانيه كا جياواز
ميھقانديت وان، كه شكه لاني نه،
ئوو ميھقانيت بي نازار ژي
ئسرافيل ئوو ئاسماني نه.

Was Bridal - e'er like This?
A Paradise - the Host -
And Cherubim - and Seraphim -
The unobtrusive Guest -

١٧٤٠

د هۆدهيا مرنى دا،
دهنگا دهزميڤرى ئه و ئارام دكر،
ئاراميه كا كورپت
كو با ب دلپىرى هات ئوو ئه و تيكدا
بيهندانهك بوو ئه و ل بيرا مرنى
گوهدانا دهنگ ئوو لارى ييت بچووكان.
بهلى ماف خواري د قى هيندى دا بوو
ئه و دا شين زين
بهلى ئه فا مه، تقيا رح دابا.

 1740

'T was comfort in her Dying Room
To hear the living Clock
A short relief to have the wind
Walk boldly up and knock
Diversion from the Dying Theme
To hear the children play
But wrong the more
That these could live
And this of ours must die

٩٥١

ييت خۇشتقى نەشىن بمرن،
ژ بەر كو ئين ھەتاھەتايى، ھەرمانە،
نە، ئەو خودى ب خويە، خۇ.

ئەقىندار ژى نەشىن بمرن،
ژ بەر كو ئين شەوقا ژينى
دكەتە خودى.

 951

Unable are the Loved to die
For Love is Immortality,
Nay, it is Deity -

Unable they that love - to die
For Love reforms Vitality
Into Divinity.

١٦٩١

بوركان ييت هه ی ل «سیسیلی»،
ئوول ئەمەریکایا باشوور
ب زانینا جوگرافیا من
بوركان ل ئیره نیزیکترن
هەر گاف رەنگە لافاو رابیت.
هەری پاشی دی سەرکەم؟
رەنگە ئەز تەخمینا دەفی بورکانەکا ئاگرین* بکەم
د مالی دا.

* «Vesuvius» نافی بورکانەکی یه ل ئیتالیا کو هەر بورکانا ئاگرین یا هاتیه وەرگیران

 1691

Volcanoes be in Sicily
And South America
I judge from my Geography
Volcanos nearer here
A Lava step at any time
Am I inclined to climb
A Crater I may contemplate
Vesuvius* at Home

---

* Volcano in Italy (Webster)

٤٢٨

دگهل تارياتيئى ئەم دى ب رى كه قين.
 گاڤا رۇناھى ديار نه بيتن
 وهك گاڤا جيران فانوسى دئينيت
 دا كو چوونا وى ب باشى بينيت.

ئيكهه جار دوو دل ئەم دى ب رى كه قين.
 لهو كو شهف هيشتا نوكه يا هاتى،
 پاشى كو چاڤ فيره تارياتيئى دبن
 ئەم بى دوو دلى دى دهينه ريكي.

د تارييت مهزنتر زى ههر هوسايه.
 د شهقيت هزرى دا
 گاڤا كو نهدهت ههيف چ هيمايان
 ئوو ستير زى نههينه ئاسمانان.

■ 428

We grow accustomed to the Dark -
When light is put away -
As when the Neighbor holds the Lamp
To witness her Goodbye -

A Moment - We uncertain step
For newness of the night -
Then - fit our Vision to the Dark -
And meet the Road - erect-

And so of larger - Darkness -
Those Evenings of the Brain -
When not a Moon disclose a sign-
Or Star-come out - within -

هنده كيت چالاک ب شه فكووری دچن،
ئو هندهك جار ان ناچه فانیٹ خو
ل داره كی ددهن.
به لی كو دبینن پاشی فیڤر دبن.

ئان ئه و تاریاتی دی چیت ئو چیتن
ئان تشتهك د ناڤ دیتنا مه دا
دگه ل تاریاتی دی ریك كه ڤیتن.
پاشی ژین دی راست، ب ریڤه چیتن.

The Bravest - grope a little -
And sometimes hit a Tree
Directly in the Forehead -
But as they learn to see -

Either the Darkness alters -
Or something in the sight
Adjusts itself to Midnight -
And Life steps almost straight.

۱۴۸۱

مہ نہ زانی کو برپارہ دابڑیین،
 ئان کہنگی برپارہ کو ئہم رحی بدہین.
 نہ زانینا مہ
 قہ لغانا مہیہ.
 جلکی فہ نایی مہ ییت د بہر کری.
 یی سفکھ وہکی کراسی شہقی،
 ہہتا دیژنہ مہ کو جلکان دابنن،
 ب دستتپوہردانی خودی دی ناسی.
 ژیان ژی وسایہ.

 1481

We knew not that we were to live -
Nor when we are to die -
Our ignorance our cuirass is -
We wear Mortality
As lightly as an Option Gown
Till asked to take it off -
By his intrusion, God is known -
It is the same with Life -

٥٣١

ئەم قىنى ھەمىي ب تەقاي فير بووين.
ژ ئەلفووبىي ھەتا كو پەيقان.
بەش ب بەش، پاشان پەرتووكا ب ھيز
پاشى قەدیتنا مە ب دوماهی ھات.

مە د چاقیت ئىكدى
نەزانينەك دیت،

رەوحانیتەر ژ یا زارۆکانی،
ھەر ئىكى ژ مە بو ئەوئى دیکە،

زارۆكى دقيا كو بىژیتين
ئەو تشتى كو مە كەسى نەدزانی.
حەيف ئوو مخابن، تىگەھشتن چەند ئا مەزن ئوو بەرفرە
ئوو راستى ژى يا ب چەند رەنگانە.

 531

We learned the Whole of Love -
The Alphabet - the Words -
A Chapter - then the mighty Book -
Then - Revelation closed -

But in Each Other's eyes
An Ignorance beheld -
Diviner than the Childhood's -
And each to each, a Child -

Attempted to expound
What Neither - understood -
Alas, that Wisdom is so large -
And Truth - so manifold!

١٥٤٦

ئەم قەد نزانين كو ئەم ريفينگين، گاڤا كو دچين.
ب لارى دهركى دى ل سەر خو گرين.
چاره نقيس دى ب ديف مەرا هيتن.
ئەو دى ل دوو مە دهركى كليل دەت.
نابيينه قە ئىكدى چ جاران.

 1546

We never know we go when we are going -
We jest and shut the Door -
Fate - following - behind us bolts it -
And we accost no more -

١٢٩٠

دوهی دیرۆكه.
زۆر زۆر یا دووره.
دوهی هۆزانه ئەو فهلسهفهیه.
دوهی رازه، راز.
ئەقرو ل کیتیهیه؟
گاڤا ب ژیری ئەم هزرا وان دکهین،
ئەو ههردوو دفررن ئوو ژ مه دوور دکهئن.

 1290

Yesterday is History,
'Tis so far away -
Yesterday is Poetry - 'Tis Philosophy-
Yesterday is mystery -
Where it is Today
While we shrewdly speculate
Flutter both away

■ Works Cited

1. Dickinson, Emily. *The Poems of Emily Dickinson*. Ed. Ralph W. Franklin. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1999.
- 2.-----: *Selected Poems and Letters*. Trans. Saeed Saeedpoor. Tehran: Morvarid Publications, 2003.
3. Lall, Ramji. *Emily Dickinson: An Evaluation of Her Poetry*. New Delhi: Rama Brothers India PVT. LTD. 2009.
4. Khaznadar, Maref and Mohammad Noori Aref. *Literary Terms*. Arbil: Kurdistan Academy Publication, 2006.
5. Merriam-Webster's Ninth New Collegiate Dictionary (9 th ed.). (1989).
6. Vendler, Helen. *Dickinson: Selected Poems and Commentaries*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2010.
7. <http://www.3hrs.co/2013/08/19/emily-dickinson-analysis-a-word-dropped-careless-on-a-page-1873>
8. <http://www.bartleby.com/113/1089.html>
9. [http:// www. poetry.poetryx.com/poems/2114](http://www.poetry.poetryx.com/poems/2114)
10. [http:// www. poetry.poetryx.com/poets/45/10](http://www.poetry.poetryx.com/poets/45/10)
11. [http:// www. poetry.rapgenius.com/Emily-dickinson-elysium-is-as-far-as-to-annotated](http://www.poetry.rapgenius.com/Emily-dickinson-elysium-is-as-far-as-to-annotated)

The Little Tippler

Emily Dickinson's

Selected Poems

Translated into Kurdish by:

Dr. Sherzad Shafi' Barzani

Kurdistan 2015